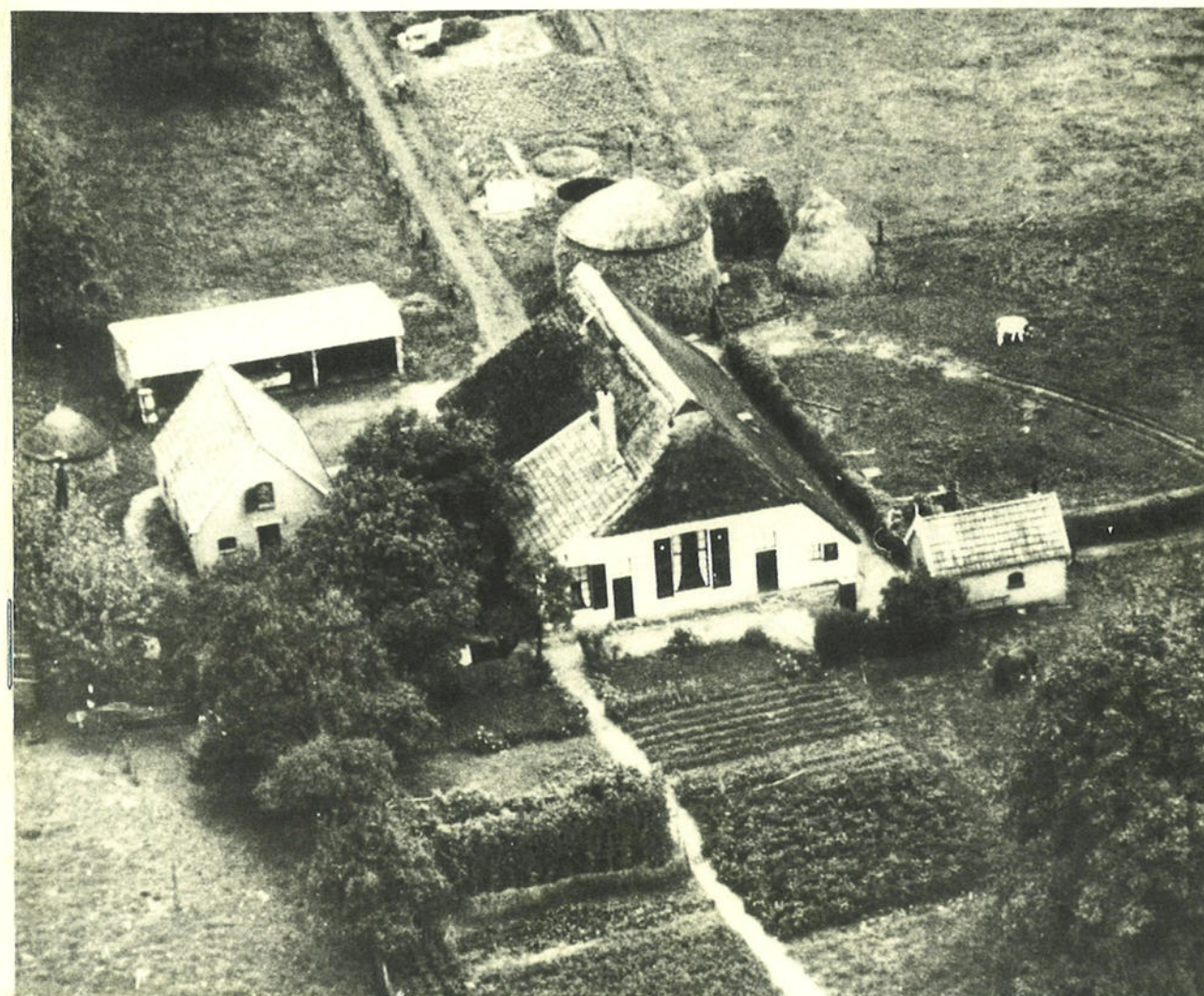

Oudheidkundige Kring Voorst

Kroniek

oudheidkundige kring voorst

opgericht 18 december 1975

Werkruimte:

Duistervoordseweg 104, 7391 CH Twello

Geopend: dinsdag/woensdag van 09.00 tot 16.00 en voorts op afspraak. Tel.: 0571 - 27 70 90

E-mailadres: info@okvvoorst.nl - Website: www.okvvoorst.nl

Betalingen uitsluitend via Rabo-rekeningnr.: 36.28.09.267

Ereleden:

Mr. J.H. Hermsen, H.J. ten Hove †, J. Lubberts en L. Sevenster

Dagelijks bestuur:

Bert van de Zedde, voorzitter	Kon. Wilhelminaweg 15	7391 ER	Twello	0571 - 27 29 43
Martha H. Roos-Roelofsen, secr./ledenadm.	Rijksstraatweg 20	7383 AR	Voorst	0575 - 50 20 99
Wim Wassink, penningmeester	Parkelerweg 25	7391 EV	Twello	0571 - 27 26 80
Ruud Egberts	Burg. v.d.Feltzweg 29	7391 HL	Twello	0571 - 27 44 49
Jan Groenenberg	Hietweideweg 30	7391 XX	Twello	0571 - 27 60 37
Ronald Meijer	Kon. Wilhelminaweg 1	7391 ER	Twello	0571 - 27 02 44
Gerard van Zijl	Lindelaan 13	7391 JX	Twello	0571 - 27 19 75

Werkgroepen/Contactpersonen:

Kantoorcoördinator: Truus de Haan-Diks	Kneuterstraat 22	7384 CN	Wilp
Bibliotheek: Gerard Vrieling	G. v. Prinstererstraat 23	7391 KS	Twello
Eindredactie Kroniek: Ronald Meijer	Kon. Wilhelminaweg 1	7391 ER	Twello
Gemeente-Archief: Annemarie Geerts	Gem.huis - Postbus 9000	7390 HA	Twello

Studiezaal open maandags 9.00-17.00 E-mail: gemeentearchief@voorst.nl

Lidmaatschap

De jaarcontributie bedraagt thans € 14,- per persoon. Voor gehuwden en partners woonachtig op hetzelfde postadres geldt € 16,50. Voor wijzigingen van adres en/of lidmaatschap en overige vragen: Tel. 0571 - 27 70 90 of postbus 170, 7390 AD Twello

Kroniek

De Kroniek beoogt een breed-georiënteerd informatiemedium van de Oudheidkundige Kring Voorst te zijn - een blad dat, van en voor de leden, kosteloos verschijnt in de maanden maart, juni, september en december. Bij het VVV en boekhandel Oonk is het blad ook los verkrijgbaar voor € 3,-. Geheel of gedeeltelijke overname van artikelen is niet toegestaan zonder schriftelijke goedkeuring van de redactie en betreffende auteurs.

Mailadres alléén voor kopij: kroniek@email.com

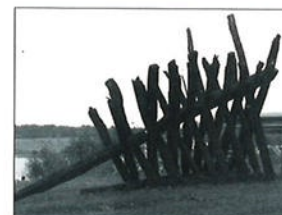
Druk: Drukkerij Bussloo, Bussloo

Oplage: 650

Omslag: Hunne 1951 (copyright_KLM)

ISSN 1384-8682

- DE KRONIEK DIT KWARTAAL:

Inhoud

• Van de bestuurstafel	2
• Kroniekpost	3
• Uit een oude krant	3
• Lezingen	4
• Uitnodiging ledenvergadering	6
• Jaarverslag	7-8
• Financieel verslag	9-14
• Op m'n fietsje	12-19
• Boerderij de Heurne	19-27
• Nieuwe aanwinsten	28
• Boek en blad beschouwd	28-29
• Van magistraten en smeerlappen	30-31
• Sluisjes, beken, kolken, dijken, monumenten van 't Waterschap	31-35

Aan dit nummer van de Kroniek werkten mee:

Henk Borgonje, Ada van der Groot, Jan Groenenberg, Gerrie Groenewold, Jan Groenenberg, Jan Koornberg, Jan Lubberts, Wouter Reinders, Martha Roos, Gerard Vrieling, Wim Wassink, Willi Wilbrink en Bert van de Zedde.

Foto's: OKV archief, Jan Koornberg. Tekening: Jan Lubberts.

Uiterste datum kopijaanlevering juni-nummer: 1 mei.

Van de bestuurstafel

Bert van de Zedde

'De gehouden bestuursvergaderingen in de afgelopen maanden stonden in het teken van accommodatie en zorgen rondom de voortgang van de vereniging'.

Vanuit een goed beheer kan de penningmeester melden dat onze inspanningen om te komen tot betaling van de contributie over de jaren 2008 en 2009 met positief resultaat is afgesloten. Enkele leden reageerden niet op de verzonden aanmaningen. Het bestuur besluit, waar de betaling ontbreekt, zal dit worden verrekend met de automatische incasso van 2010. Bij een normaal patroon van inkomsten en uitgaven (inclusief normaal te betalen huursom) komen wij als vereniging jaarlijks tekort en dat kunnen we opvangen door de contributie beperkt te verhogen in 2011. Het voorstel, verhoging op jaarbasis met maximaal €2,50 per lidmaatschapsvorm, zal in de eerstvolgende ledenvergadering worden voorgelegd aan de leden. Er is een constante zorg rondom onze automatisering. Wij werken met sterk verouderde apparatuur en hierin schuilt een hoog afbreukrisico. Het bestuur heeft uitgesproken dat onze automatisering aan vervanging toe is. Inmiddels zijn een tweetal complete computers ontvangen van het Waterschap uit Apeldoorn via bemiddeling van Lions Club Voorst. De server is vernieuwd en de bekabeling is verbeterd nu we noodgedwongen langer blijven werken aan de Duistervoordseweg 104 en een deel van de werkruimte op Duistervoordseweg 106. De aanwezige opslagruimte is opnieuw ingedeeld en geschikt gemaakt voor kleine bijeenkomsten en enkele werkplekken voor vrijwilligers. Het blijft behelpen, maar de vrijwilligers zijn gemotiveerd en vinden steeds weer een mogelijkheid om een ontstane tegenslag op te vangen. De geplande lezingen voor 2010 zijn ingevuld en terug te vinden in de komende uitgaven van de Kroniek en op onze site www.okvvoorst.nl. Onze site krijgt langzaam structuur en de reactie van de bezoekers is over het algemeen positief. De site kan nog meer professionaliteit uitstralen en daar werken wij aan door regelmatig informatie toe te voegen en te verversen. Ook de mogelijkheid van reclame op onze site, door middel van een banner of iets dergelijks, kan extra inkomen opleveren. Het eerste verzoek is ontvangen. Het bestuur staat positief tegenover de mogelijkheid. De verkoop van onze uitgaven gaan we presenteren op onze site en in de Kroniek. Het bestuur heeft besloten de losse verkoopprijs van nieuwe uitgaven van de Kroniek te verhogen van €3,00 naar €4,00 per stuk met ingang van 2010. De verkoop via de boekhandel loopt aardig en de kostprijs van €3,00 per uitgave komt lager uit dan het vaste lidmaatschap voor een enkel lid per jaar en dat is niet de bedoeling. Binnen het bestuur heeft Martha Roos aangegeven niet herkiesbaar te zijn voor een volgende periode. Ronald Meijer heeft vanuit privé redenen zijn bestuursfunctie beëindigd.

Het bestuur moet op zoek naar aanvulling en wij hopen dit voor de volgende ledenvergadering invulling te geven. Het bestuur heeft in november jongst leden de gemeente Voorst, schriftelijk, verzocht haar jaarlijkse subsidie te verdubbelen. Nu ontvangen wij een geïndexeerd bedrag van ongeveer €2.300 per jaar. Mogelijk kunnen wij in 2010 samenwerken met het gemeentearchief Voorst om een tentoonstelling in te richten met het onderwerp 'Talent'. Het versterkt de samenwerking. De OKV heeft in haar archief oorspronkelijke glasplaten met oude foto's. Voor dat alles onleesbaar is gaat bestuurslid Gerard van Zijl de glasplaten (vrijwel honderd jaar oud) scannen is de afspraak die wij maakten in het bestuur. Het bestuur besluit vanaf de 1e uitgave Kroniek in 2010 de nieuwe leden welkom te heten.

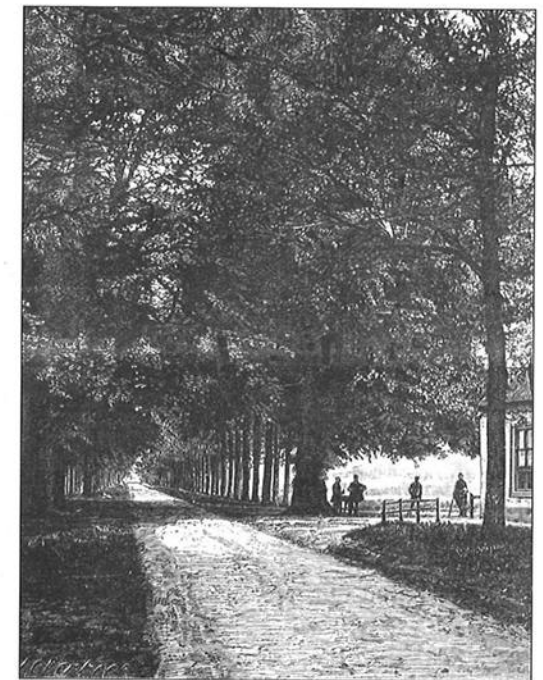
Ons bereikte het bericht dat onze oud-vrijwilliger Theo Küpers op 28 januari 2010 is overleden. Hij mocht 85 jaar worden. Theo heeft over een lange periode van jaren zijn historische kennis ingebracht en de Oudheidkundige Kring Voorst voorzien van kwalitatieve informatie over onze gemeentelijke historie. Hij heeft onze verhuizing naar de eigen werkruimte aan de Klokkenkampsweg in Twello helpen invullen en er gewerkt als vrijwilliger. Wij wensen de familie sterkte toe met het verlies en gedenken hem. Namens de vrijwilligers en het bestuur,
Bert van de Zedde, voorzitter.

KRONIEKPOST

Uit de oude krant

Via via kwam de OKV in het bezit van een nummer van "De aarde en haar Volken" van 1 september 1900. In de rubriek "Op den Uitkijk" een verhaal over een mooi plekje aan den Veluwezoom. "Voor wie in Zutphen of in de buurt woont, zijn prettige jeugdherinneringen verbonden aan de nederige herberg De Zutfensche Boer te Voorst. Met groote kindervisites gingen ze erheen in hun jeugd;" aldus het begin van het artikel, een ware lofzang over de Zutfensche Boer en zijn omgeving. Het eindigt met: "Een spoortje van 't moderne leven was er bij het bescheiden dorpje de

(De Zutfensche Boer bij Voorst)

Wilp te zien in de boterfabriek, een aanwinst van de laatste jaren in die buurt, die zoo rustig ver van het stadsgewoel onder haar hooge bomen voortleeft." De bijbehorende pentekening is van L.C. Ver-

Lezingen en activiteiten

22 april 2010

Brasserie Korderijnk, Stationsstraat 31, Twello. Aanvang 20.00 uur.

Ledenvergadering OKV met aansluitend een lezing met glasnegatieven over Deventer. Zeer oude opnames van de stad Deventer en omgeving door dhr. Gerard van Zijl uit Twello.

18 november 2010

Dorpshuis, Schoolstraat 14, Voorst

Lezing door J. Koornberg over de waterhuishouding op de Veluwe

Telefonische reactie

Er kwam een telefonische reactie van de heer Van den Beld naar aanleiding van de vorige Kroniek, pagina 26 'Banketbakker Gerards zoekt een baan'.

In het midden van het artikel staat "twintiger jaren-werkloze". Volgens Van den Beld moet dit "dertiger jaren-werkloze" zijn en onderaan staat dat het adres van de heer Gerards in Twello niet vermeld wordt. Van den Beld: "In andere bronnen staat als adres genoemd: Gerards, Binnenweg, Twello.

beek. Wie van u kan ons meer vertellen over deze tekenaar? Onder aan de pagina staat een reclameboodschap (ook toen al): SUNLIGHT ZEEP geeft groote besparing van tijd, geld en arbeid

Genealogischedag in Harfsen

Zaterdag 5 juni 2010 organiseert de Werkgroep Genealogie van de Oudheidkundige vereniging "De Elf Marken" te Gorssel haar zestiende Genealogische dag in "Ons Gebouw", **Sporkenhout 4** te Harfsen.

Deze dag begint 's morgens om 10.00 uur en duurt tot ongeveer 16.00 uur

Evenals vorig jaar zal er weer één familie centraal staan op deze dag.

Dit jaar zal dit de **familie Ruiterkamp** zijn. Meer informatie over de genealogische dag is te vinden op www.deelfmarken.nl

Met de pen door Voorst

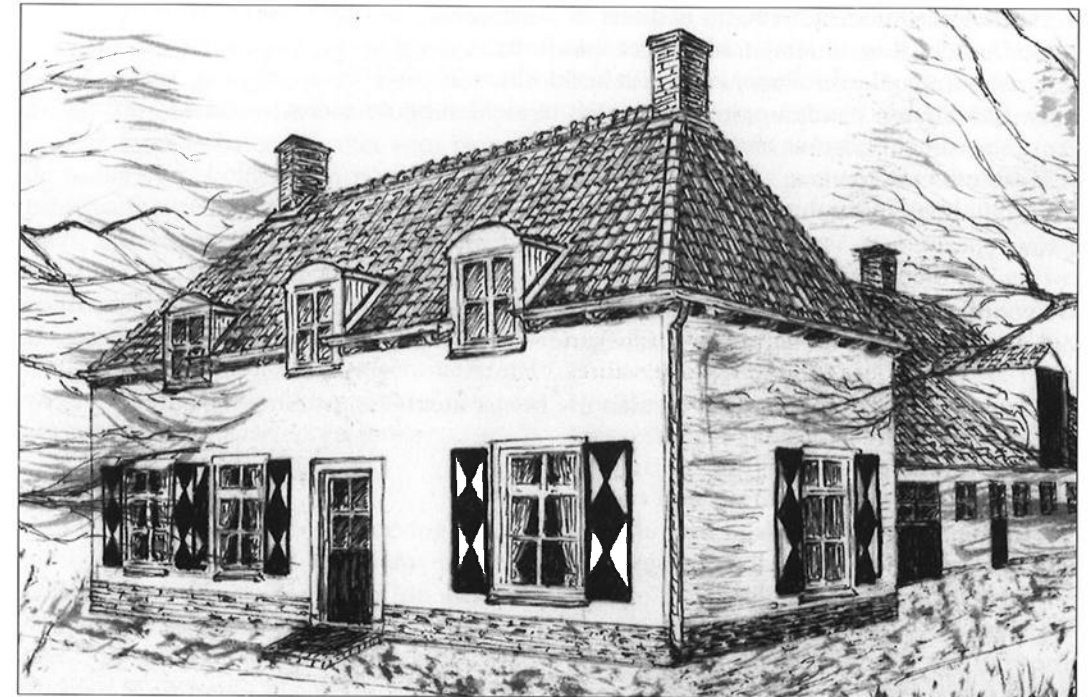
Boerderij de Kribbe

Het stuk land waarnaar de boerderij werd genoemd had al in de 16^e eeuw de naam de Kribbe. De **boerderijnaam** de Kribbe was in de 18^e eeuw in gebruik. De boerderij die vier dagen voor de bevrijding in 1945 werd verwoest, stond met het voorhuis naar het westen. De oude lei-kastanjes staan er nog.

De nieuwe boerderij werd in 1950/1951 gebouwd met het voorhuis naar het zuiden.

De bestrating vanaf de inrit tot de zijdeur van de Kribbe is nog de originele bestrating naar het achterhuis van de oude boerderij.

Achter de Kribbe is op 30 september 2009 het museum-café van de familie Gooiker geopend door de Commissaris der Koningin in Gelderland, de heer C. Cornielje.

Uitnodiging ledenvergadering

Geachte leden,

Met genoegen nodigen wij u uit voor de jaarlijkse Algemene Leden Vergadering van onze vereniging. Deze vindt plaats op donderdag 22 april 2010 in Brasserie-Restaurant Korde-rijnk, Stationsstraat 31 te Twello.

De vergadering begint om 20.00 uur; de zaal is open om 19.30 uur.

Agenda

1. Opening & mededelingen
2. Verslag jaarvergadering 2009 (zie Kroniek nr. 2/2009)
3. Jaarverslag secretaris (in deze Kroniek)
4. Financieel jaarverslag (in deze Kroniek)
5. Verslag kascommissie
6. Begroting 2010 (in deze Kroniek)
7. Bestuursamenstelling:
Nieuw bestuurslid:
De heer Wim Wassink stelt zich verkiesbaar als penningmeester.
Hij oefent deze functie sinds augustus 2009 ad interim uit.
Volgens het rooster zijn 3 bestuursleden aftredend:
De heer Ruud Egberts, hij is direct herkiesbaar.
De heer Ronald Meijer, hij is niet herkiesbaar.
Mevrouw Martha Roos, zij is niet herkiesbaar.
Kandidaten worden opgeroepen zich te melden bij de secretaris tot 22 april a.s.
8. Voordracht bestuur erelid
9. Rondvraag
10. Sluiting van het huishoudelijk gedeelte

Pauze

De voordracht na de pauze zal worden verzorgd door ons bestuurslid de heer Gerard van Zijl. Hij zal ons aan de hand van glasnegatieven Deventer "zoals het vroeger was" tonen.

Wij hopen op uw aanwezigheid en zien uw komst met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Het Bestuur

OUDHEIDKUNDIGE KRING VOORST JAARVERSLAG 2009

Algemeen

Het afgelopen jaar was een rustig jaar zonder bijzondere hoogte- of dieptepunten. Het ledenaantal van de vereniging is dit jaar gedaald van 804 in januari naar 773 in december.

Een van de belangrijkste onderdelen van een vereniging is de ledenadministratie. Er waren zoals bekend nogal wat problemen in het verleden, maar met de komst van een nieuwe penningmeester a.i. met veel ervaring in de administratieve sector en automatisering zijn deze inmiddels aangepakt en is er een efficiënt pc-ledenprogramma ingevoerd.

Veel bezoekers wisten ons kantoor te vinden, mede dankzij het informatiebord op de stoep dat de Lions Club zo vriendelijk was ons als schenking aan te bieden. Het totaal aantal geregistreerde personen bedroeg 81. Mensen die even binnenlopen om een boek te halen of vaker voor hetzelfde onderwerp komen zijn niet meegeteld. Informatie werd gevraagd over o.a. boerderijen, huizen, woonwijk, oude paden, begraafplaatsen (29,5%). Foto's zijn populair, 28 mensen hadden hier belangstelling voor (35%). Ook voor genealogie wist men de OKV te vinden (13%). Historisch materiaal werd aangeboden zoals het archief van een koor, zegels/bonkaarten en foto's.

Bestuur

Op de Algemene Ledenvergadering van 23 april trad mevrouw W. Hartmans af. Haar plaats werd ingenomen door de heer R. Meijer, die de eindredactie van de "Kroniek" op zich heeft genomen. In juni kwam de heer W. Wassink het bestuur versterken

door zijn diensten als penningmeester aan te bieden. Een belangrijke functie die te lang maar zeer adequaat door de voorzitter werd waargenomen.

Financiën

Het eerste halfjaar heeft de voorzitter de taak van de penningmeester uitgeoefend. Hij kreeg daarbij belangeloos advies van de heer S. Wolters, accountant, inzake administratievoering, begroting etc. Ook werd een ANBI-status aangevraagd en verkregen bij de belastingdienst. De heer Wim Wassink heeft vanaf juni met grote inzet de financiële administratie in een helder automatiseringsprogramma ondergebracht. Het is nu mogelijk om snel een overzicht van de actuele stand van zaken te maken waardoor het bestuur steeds goed op de hoogte is en desgewenst direct beslissingen kan nemen. Het is gebleken dat de financiële situatie zeer bevredigend genoemd mag worden. De grote problemen met de inning van de contributie van de afgelopen jaren werden door voorzitter en penningmeester a.i. voortvarend ter hand genomen en behoren nu tot het verleden.

Huisvesting

Het jaar 2009 stond ook in het teken van huisvesting. Sinds de verhuizing naar het huidige maar tijdelijke en krappe onderkomen aan de Duistervoordseweg zijn wij voortdurend bezig geweest om een goede, permanente oplossing te vinden voor onze werkruimte, bibliotheek en archieven. Vele panden werden onder onze aandacht gebracht maar meestal bleek de huurprijs voor ons niet haalbaar of was de ruimte

ongeschikt. Inmiddels is echter een samenwerkingsverband ontstaan met de heer A.G.W. Harmsen, boerderij "De Heurne" aan de Veenhuisweg in Twello en hebben wij op 31 oktober jl. een intentieverklaring getekend om dit project gezamenlijk verder uit te werken. Hierover is ook overleg gaande met de gemeente Voorst.

Lezingen

Zoals gebruikelijk werden dit jaar weer een aantal lezingen gehouden in verschillende dorpen. In Teuge gaf de heer H. van Baalen een voordracht over "De verborgen schoonheid van Deventer". Na de pauze van de jaarvergadering waren vertegenwoordigers van de Stichting IJssellinie aanwezig met een mooie presentatie over deze verdedigingswerken uit de jaren '50 van de vorige eeuw. De heer Hans Hermsen hield in Voorst een boeiende lezing over het Veluws Landgericht tussen 1411 en 1811. Tenslotte kwam in november de Heer Hoogendoorn uit Maurik in Wilp een diaprojectatie verzorgen over "Kastelen in Midden- Gelderland". Alle sprekers mochten zich verheugen in vele belangstellende bezoekers. Op 3 oktober werd voor leden en vrijwilligers een excursie georganiseerd naar de bunker Diogenes in Schaarsbergen en het Museum Vliegbasis Deelen.

Een overzicht van diverse activiteiten

* In mei ging onze website www.okvvoorst.nl in de lucht. Een efficiënte manier om onze leden snel te informeren over de lezingen en ander nieuws, er staan foto's op, de doop- en trouwboeken van Wilp (1080-1757) en vele andere interessante wetenswaardigheden.

* Het boekje "Hotel van Enter" werd mede op verzoek van dhr. M. Elizen geschreven door Mw. Josien Schutte en vond tijdens de Klompenmarkt gretig aftrek.

* Van de fa. Wegener hebben we de archiefphoto's en kranten betreffende de gemeente Voorst verworven. Een aantal vrijwilligers zijn druk bezig deze collectie te selecteren.

* Aan de overlegbijeenkomsten van het provinciale project Landschapsbeheer "Van Veluwe tot IJssel" wordt door onze vereniging medewerking verleend.

* Op 4 april nam de OKV deel aan de 55+beurs "Wonen Zorgen Leven" in Jachtlust, hetgeen een klein aantal nieuwe leden opleverde.

* Het boek "Boerderijnamen in de gemeente Voorst" van D. Otten werd op 12 mei door de IJsselacademie gepresenteerd. Informatie voor dit boek werd door de OKV geleverd.

* Ook dit jaar waren we weer met een kraam aanwezig op de Klompenmarkt. Het blijft voor verenigingen lastig om een goede plek te veroveren op deze markt. Het viel op dat er weinig lokale bezoekers waren en de aanloop bleef beperkt.

* Op de Monumentendag met als thema de "Bandijk Terwolde" heeft de OKV een kaartenexpositie verzorgd.

* Op 24 oktober werd het "Voorster Luik" uitgereikt aan fam. Van Manen in Voorst die hun boerderij "De Ossenkamp" hebben gerestaureerd. Ook hier werd gebruik gemaakt van de archieven van de OKV.

De vele werkzaamheden voor de vereniging worden door de vrijwilligers met onverminderd enthousiasme verricht hoewel de werkruimte toch echt wel het een en ander te wensen overlaat. Doordat gulle gevers een aantal platte computerschermen schonken met bijbehorende apparatuur werd er ruimte gewonnen hetgeen het werken wel vergemakkelijkte. Verbetering van de krappe werkomstandigheden heeft onze aandacht.

Tenslotte

Het jaar 2009 wordt afgesloten met tevredenheid. Wij staan er financieel beter voor en hebben onze administratie op orde. Met de onmisbare inzet van alle vrijwilligers verwachten wij dat onze vereniging in de toekomst een historische plek zal blijven innemen in de gemeente Voorst.

Martha Roos, secretaris

Financieel jaarverslag

De ledenvergadering krijgt van penningmeester ad interim, Wim Wassink, een verkort financieel jaarverslag 2009 voorgelegd met een batig saldo. De reserves binnen de vereniging nemen toe. Toch voorstel tot verbodiging contributie'

Het batig saldo komt vooral door de beperkte kosten van onze noodaccommodatie. En het bestuur is in het afgelopen jaar kritisch geweest met betrekking tot nieuwe uitgaven. Het aantal leden is in 2009 afgenomen door het nu volledig op orde zijn van onze ledenadministratie. De vermindering van ons ledenaantal heeft te maken met opzeggingen en overleden leden die (nog) niet waren verwijderd uit ons ledenbestand. Als vereniging hebben we nu een kwalitatief ledenbestand. Financieel zijn wij aangesterkt met jaarlijkse reservering voor bijzondere uitgaven.

Verkorte jaarrekening (€)	2009	2008	2007
Bezittingen			
- inventaris	1163,00	1.202,00	1.570,00
- debiteuren	380,00	6.435,00	0,00
- voorraad boeken	3387,00	3.889,00*	0,00
- bank/kantooras	16.708,00	1.674,00	14.285,00
Schulden			
Crediteuren	2.500,00	0,00	0,00
Eigen vermogen:	19.138,00	13.200,00	15.855,00

Inventaris:

Nieuwe apparatuur krijgt een daarbij passende afschrijvingsperiode.

Debiteuren:

Per 31 december hebben wij over 2008 en 2009 nog een beperkte vordering op leden-gelden. De automatische incasso 2010 zal daar door hoger uitvallen voor de betreffende leden.

Het batig saldo komt vooral door de beperkte kosten van onze noodaccommodatie. En het bestuur is in het afgelopen jaar kritisch geweest met betrekking tot nieuwe uitgaven.

Het aantal leden is in 2009 afgenomen door het nu volledig op orde zijn van onze ledenadministratie. De vermindering van ons ledenaantal heeft te maken met opzeggingen en overleden leden die (nog) niet waren verwijderd uit ons ledenbestand. Als vereniging hebben we nu een kwalitatief ledenbestand. Financieel zijn wij aangesterkt met jaarlijkse reservering voor bijzondere uitgaven.

<i>Verkorte jaarrekening (€)</i>	<i>2009</i>	<i>2008</i>	<i>2007</i>
<u>Bezittingen</u>			
- inventaris	1163,00	1.202,00	1.570,00
- debiteuren	380,00	6.435,00	0,00
- voorraad boeken	3387,00	3.889,00*	0,00
- bank/kantoor	16.708,00	1.674,00	14.285,00
<u>Schulden</u>			
Crediteuren	2.500,00	0,00	0,00
<u>Eigen vermogen:</u>	<u>19.138,00</u>	<u>13.200,00</u>	<u>15.855,00</u>

Inventaris:

Nieuwe apparatuur krijgt een daarbij passende afschrijvingsperiode.

Debiteuren:

Per 31 december hebben wij over 2008 en 2009 nog een beperkte vordering op leden-gelden. De automatische incasso 2010 zal daar door hoger uitvallen voor de betreffende leden.

Voorraad boeken:

- Zoals aangegeven door de kascommissie in 2009* is de voorraad op waarde aangepast over 2008 en 2009.

Liquide middelen:

- De toename van onze reserve heeft te maken met beperkte kosten van het pand Duistervoordseweg 104. Wij reserveren voor toekomstige huisvesting € 7.800,- (geïndexeerde huur oude pand Stationsstraat).
- In de liquide middelen zijn ook vooruitbetaalde ledengelden 2010, € 1.352,00, opgenomen.

Crediteuren:

- Nog te verwachten nota NUON gas en elektra over geheel 2009. Er is geen voorschot betaald.

<i>Beknopte begroting</i>	<i>2010</i>	<i>2009</i>		<i>2010</i>	<i>2009</i>
<u>Baten</u>	€	€	<u>Lasten</u>	€	€
- contributie	8.800	9.000	- contributiekosten	850	500
- activiteiten	1.000	1.100	- kroniek	4.000	4.000
- publicaties	1.000	1.700	- activiteiten	1.125	1.125
- giften/schenken	0	0	- kantoor	6.625	6.625

- gem.subsidie	2.300	2.300	- inventaris	1.000	500
- sponsoring	1.000	750	- diversen	1.600	1.550
- diversen	500	450			
	-----	-----		-----	-----
	14.600	15.300		15.200	14.300

<u>Saldo</u>	<u>0</u>	<u>1.000</u>	<u>- 600</u>	<u>0</u>
---------------------	-----------------	---------------------	---------------------	-----------------

1. Toelichting contributie en voorstel aanpassing met ingang van 2011. Het bestuur ziet de kosten verder stijgen en de inkomsten houden geen gelijke tred. In de afgelopen jaren is er geen voorstel gedaan aan de leden om de contributie te verhogen. Nu stelt het bestuur de ledenvergadering voor de contributie met ingang van 2011 licht te verhogen. Per lid € 1,-. De aanpassing komt uit op € 15,00 (oud: € 14,00) en € 18,50 (oud: € 16,50) met maximaal 2 personen per huisadres.

Aantal leden per 01-01-2010:

324 x enkel lid	x € 14,00 = € 4.536,00	x € 15,00 = € 4.860,00
225 x 2 per huisadres	x € 16,50 = € 3.712,50	x € 18,50 = € 4.162,50
22 x lid/sponsor	x € 25,00 = € 550,00	x € 25,00 = € 550,00

(oud) € 8.795,50 (nieuw) € 9.572,50 * (extra vanaf 2011, € 777,-)

*Hierbij is geen rekenschap gehouden met toename nieuwe leden.

2. Ook zullen wij nog meer inspanning moeten leveren om de kosten van onze Kroniek verder terug te dringen. Dat willen wij doen door toename van het aantal advertenties en bij bijzondere activiteiten meer gebruik te maken van vormen van sponsoring.
3. De voorbereiding en uitvoering om te komen tot een vaste accommodatie zullen eveneens kostenverhogend werken in 2010 en verder.

Op m'n fietsje door het dorp Voorst in 1947... opgetekend naar de herinnering van het meisje Willi Hensbergen

Zes jaar oud was ze, toen ze zelf en helemaal alleen op haar fietsje een boodschap mocht doen in het dorp. Het was nog niet druk op de Rijksstraatweg, maar ze moest van haar ouders achter de grote eikenbomen fietsen, met een paar grote blokken aan de trappers - anders kon ze er niet bij- genoot ze van alles wat ze meemaakte.... Haar ouders woonden op A 140, (nu Rijksstraatweg 115) De Mussenakker heette het. Haar vader is toen begonnen met z'n eigen timmerbedrijfje. Veel timmerwerk in het dorp werd door Hensbergen gedaan. De vele aanloop in de werkplaats werd door mevrouw Hensbergen geholpen. Een zakje spijkers, 10 houtschroeven, wat vliegerlatjes.... Naast al het gewone timmerwerk, maakte hij ook doodskisten. Achter de werkplaats was de schuur en uit die schuur pakt ze haar fiets en trekt het dorp in

Bakker(s)

Direct naast hen woonde bakker Schurink. (Bakker 1) Daar rook het toch altijd lekker!!! Het bedrijf ging over naar Bakker Antoon Hendriks, toen naar bakker Gerard Wissink en die laatste verhuisde z'n bedrijf naar Rijkstraatweg 87.

Langzaam fietst ze verder. Ze passeert Nardus en Dora de Weerd. Nardus bracht pakjes rond, hij had een vrachtwagen. En Dora maakte patat, die verkocht werd in het cafetaria (waar nu het Hoekje is)

Een huis verder was de drogisterij van Lammert Gerritsen. Eigenlijk van z'n vrouw. Want Lammert was huisschilder. Zijn vrouw deed de winkel met de wybertjes en al die drankjes in de rij bruine flessen op de vele schappen. Je kon niet zo gek bedenken, of je kon het er krijgen. Drogisterij Gerritsen is niet meer...

Verder op de fiets: nog steeds achter de bomen, er was nog geen fietspad en langs

de toen drukke straatweg fietsen was gevaarlijk! De straatweg bestond nog uit klinkers. Langs Jacob Hissink, vrachtboer en verhuizer. Het bedrijf is hier niet meer, maar bestaat nog steeds.

Dan langs petroleumboer Te Winkel. Met een kannetje in de hand petroleum halen. (lopend, je zou die kostbare olie eens verknoeien!). Verder maar weer.

Een heel stuk weiland. Gras en koeien met gezicht op de Binnenweg. De Schoolstraat met Kruidenier Boogman. Hoe vaak is die winkel inmiddels verbouwd? Als je de Schoolstraat een eindje in fietst, kwam je bij slagerij Reichman en er tegenover was horlogemaker Van Apeldoorn en Wim Hofman had er zijn schoenenreparatie werkplaats.

Pastorie

"Ik fiets verder en kom langs de pastorie van de Hervormde Kerk. Een hele grote

oude villa. Met grote kamers en brede gangen. Mevrouw van de dominee had in die tijd ook altijd een dienstmeisje. Achter het grote huis stond het catechisatielokaal. Met een hele grote kachel, die altijd rookte! De grote villa is afgebroken. En nu staat op die plek het kantoor van de RABO bank. Hoe lang nog?

De nieuwe pastorie werd in de tuin gebouwd, aan de hoek Kerkstaat. Veel later! Daar tegenover is nog steeds de patattent. Toen met oom Narris en tante Dora Nu het Hoekje. Voor een kwartje (in ouderwetse

centen!) toen een heerlijk zak patat met mayonaise!

Bij de textielwinkel van Jansen (Rijksstraatweg 71) was wol om te breien te koop. En onderbroekjes, hemdjes, band en dies meer zij. Later werd het Vosgezang en nog later Groenewold. Nog later werd het een bloemenwinkel Greenhouse en nu zit er een tegelbedrijf in.

En dan het winkeltje van Karel Nieuwenhuis. Een winkeltje dat mevrouw Nieuwenhuis runde, want hij werkte bij Sarink de smid. Zij verkocht sigaretten, maar ook schriften en potloden. En kleurkrijtjes. Een piepklein winkeltje dat er niet meer is, maar de winkel deur zit nu nog steeds op dezelfde plek in het huis."

Ruimzicht

En dan het pad in van het Rusthuis Ruimzicht. Een rusthuis van de Diaconie van de Hervormde kerk. Namen als Stoevenbelt, Brinkman en de Wever, bewoners van die tijd van dat olden van dagenhuus. Het echtpaar de Wever heeft volgens haar model gestaan voor het standbeeld dat nu voor De Benring staat. Met school werd er regelmatig gezongen voor de oudjes op Ruimzicht. In de hele grote kamer, links als je binnenkomt, zaten de mensjes om de tafels. De aardappels werden geschild, een breikous Gekwek of alleen maar stil voor zich uitstarend!

Rechts was een slaapkamer en de serre voor een paar dames. Nog steeds is het niet bekend, waarom die beide vrouwen een speciale behandeling kregen.

Een prachtige trappengalerij was er in het midden van de villa.

Toen De Benring, het huidige verzorgingstehuis aan de Tuinstraat, kwam is de villa jarenlang een kantoor geweest. Later werd het een uitvaartcentrum en nu is het privé bezit (woonhuis).

Achter Ruimzicht was de bewaarschool, ook wel fróbelschool genoemd. Later de kleuterschool. En de wc?. Die was ook buiten. Achter het schooltje stond

in een ruimte de lijkwagen, die toen nog regelmatig werd gebruikt. Een grote, met zwarte kleden beklede koets. Daarna werd de brandweerauto daar gestald. Inmiddels

heeft die een eigen kazerne, hoek Kerkstraat/Wilhelminaweg. Nu heet het De Voorhof, een zaaltje van de Protestantse Kerk.

Het Postkantoor

We komen bij het postkantoor. Toen centrum in het dorp! Je kocht er je postzegels, je briefkaart, je kon er je betaling doen. Je werd geholpen door Annie de dochter van de postkantoorhouder Kerkhof. Ook de zoon zat toen in de postwereld. Je kon er ook bellen. En met bellen werd je geholpen. Kun u het zich voorstellen in deze tijd van mobieltjes??

En elke morgen startten daar de postbodes -na hun sorteerwerk- met hun route door het dorp. Walgemoed, Peters, Bosheide en tweemaal Grootherder...

En ze kenden elk huis, elk adres. Ze wisten van vreugde en verdriet. Op de briefkaarten stond veel te lezen...

En ze dronken sloten koffie en brachten weer nieuwe post mee. Een drukke bedoening daar!

Daarnaast de winkel van toen nog Bakker Meenink. (Bakker 2.) Moeder de vrouw deed de winkel. Dochter Gerrie hielp op de bewaarschool en zoon Gerard bracht op zijn fiets met mand het brood rond. Hij leed aan vallende ziekte en regelmatig vond men hem langs de weg.

Na Meenink vestigde Wim Hofman zich daar, een heuse schoenwinkel. En daarna kwam en is nog Tonny Seegers met zijn woningstofferij.

We komen langs de villa van de oude Dokter Mulder, de veearts. De zoon, ook veearts, had z'n praktijk in de villa daar weer naast. Maar inmiddels is er ook geen veeartsenpraktijk meer in het dorp.

Wapen van Gelderland

We fietsen de Wilhelminaweg in. Het Wapen van Gelderland. Al een heel oud café! Met zalen waar een uitvoering werd gegeven. Waar bruiloften werden gevierd. Waar verenigingen hun onderkomen hadden. Inmiddels geen zalen meer, maar wel een pannenkoekrestaurant met veel spelerij voor kinderen. Dus nog wel een levendige bedoening.

Daarnaast de smederij van Hein Smit. Paarden werden er beslagen. Er werd gesmeed op een vuur, fietsen werden er verkocht en gerepareerd. Er kwamen toen de eerste elektrische gebruiksmiddelen. Die kon je daar kopen. Een bedrijf dat er zijn mocht. De zoon woont inmiddels in de villa ernaast en op het bedrijf is een vestiging van Zozijn.

De pupillen van Zozijn maken mooie spullen, die daar ook verkocht worden. En een fietsenreparatie werkplaats wordt ook door hen gerund. Dus toch nog iets van toen! Bij het huis, toen van bakker en kruidenier Kroon, stappen we weer af. Een kruidenierswinkel met bakkerij. Dus weer een bakker! (Bakker 3) Het grote huis staat er nog. Geen bakker meer, geen kruidenier. Het huis is gerestaureerd. We komen langs de achterkant van de Christelijke school. De speelplaats met de grote boom, waar verlossertje om werd gespeeld. Een oude degelijke school, waar jaren onderwijs werd gegeven. Al ruim 100 jaar!

Kerk

We gaan richting kerk. Op de boerderij bij de kerk voert nog steeds de familie Kloosterboer het regime. En ook het kosterschap van de kerk zit nog in de familie. Achter de kerk ligt het opgeknapt kerkenpad. In 1947 niet te zien ...verdwenen in het groene struikgewas en weiland. En nu een trekpleister voor wandelaars.

De 'oude' school

Naast de kerk de openbare school. Langs de villa van Notaris Vissers. Een huis met z'n vele kamers. Je kon er zowel binnen als buiten, heerlijk verstoppertje spelen. Er liep een paadje vanaf de Schoolstraat, naar de Kerkstraat. Een mooi, donker paadje.... Dat paadje kwam uit bij het CJMV gebouw. Een gebouw waar uitvoeringen werden gegeven, verenigingen hielden er hun bijeenkomsten. Ook daar is de lijkoets gestald geweest.

Het gebouw, afgebroken, in de jaren negentig, maakte plaats voor een paar woningen.

De Bongerd

We fietsen weer door het groen van dit eigenlijke wandelpaadje terug naar de Schoolstraat.

Als je in dat paadje toen kinderen tegen kwam, ging het over en weer: 'christelijke pieren' en 'openbare klungels'

We komen langs De Bongerd met kassen van de grote tuinderij van de familie Bruining. Groenten, bestemd voor de veiling in Twello. Tegenover de Bongerd, op een soort eilandje tussen de Schoolstraat en de Korte Binnenweg stond een groep huizen. Er woonden verschillende gezinnen is en later is dat helemaal opgeknapt. In het kleine boerderijtje ernaast woonde daar Massink. Massink hielp in de tuinderij van Bruining. Het huis werd verbouwd tot

bungalow en woonde de familie Bruining er. korenveld. (Ook dat is niet meer!) Met korenbloemen en klaprozen.

De Beele

Over de kamp zicht op De Beele, Het grote oude huis is afgebroken.

Binnenweg

In de Binnenweg komen we langs het boerderijtje van Schoemaker. Hij verbouwde groenten. De zoon, Zwier, begon later een winkel aan de Rijksstraatweg.

We fietsen verder, de kamp met rogge links, weilanden rechts. De achtertuinen van de huizen aan de Rijksstraatweg liepen tot hier aan het weiland. En sinds 1954 staat dat weiland vol met huizen. (van Heuvenstraat) Vanaf de Binnenweg liep een paadje naar de Rijksstraatweg, naar A140 aan de Rijksstraatweg.

De H.H. Wilkensstraat was er toen ook nog niet. Het was daar allemaal weiland! En tuinen!

We komen langs Café Kik. Een echt café met kruidenierswinkel. De ouders van de bewaarschooljuf voerden hier het bewind. Ook vanaf daar liep een paadje naar de Rijksstraatweg. Best leuk al die paadjes!

De huizen (gemeentewoningen) tegenover Kik zijn in die jaren direct na de oorlog

gebouwd. Verder stonden er nog niet zoveel huizen aan de Binnenweg. Op de hoek Binnenweg/Rijksstraatweg is een klein parkje, met een herdenkingssteen voor Dr. Van Heuven Sr. Ook daar was een (kort) verbindingspaadje met de Rijksstraatweg. We fietsen, weer achter de bomen en komen langs Slager Teunissen. Achter de winkel kon je vaak de geslachte dieren zien hangen. Er kwam daar toen al gauw een diepvrieskuis. Daar kon je een gedeelte van huren en je eigen groenten/vleeswaren in bewaren. Die diepvrieskuis is niet meer, de winkel gelukkig nog wel. Dan komen we langs de fietswinkel van Dekker. Daar komt mijn fietsje vandaan! Later vestigde Zwier Schoenmaker zich daar met z'n groentewinkel.

Maar ook dat is verleden tijd!

Voorbij het Kik-paadje komen we bij kolenboer Bertholet. Voor elke winter werd er een voorraad bij ons thuis bezorgd en in het kolenhok in de kelder gestort, naast de aardappelen. De kolenboer verdween, het huis werd afgebroekd en de werkplaats van bouwbedrijf Hensbergen werd er gevestigd. Ook dat is inmiddels verleden tijd. Nu huist er een meubelzaak. We zijn inmiddels weer op A 140 beland.

We gaan er weer op uit langs de Rijksstraatweg aan de B-kant

Tegenover A 140 had Beltman z'n sigarenwinkel en kapperszaak. Een mooie entree met rechts de winkel. Vrouw Beltman was daar de baas. Ze wist alles van een goed sigaartje. Kapper Beltman deed als kapper z'n werk aan de linkerkant van de entree. Hij knipte, hij schoor. En het bleef alleen bij een mannenbehandeling. Beltman was een echte voetbalfan. En zeker van de voetbalclub van Voorst. Daar werden dus de voetbalnieuwjes behandeld onder het knippen.

Links van Beltman is Nijdeken in die jaren zijn galanteriewinkel begonnen.

Een winkel voor pannen en potten, kopjes en glaasjes, maar ook speelgoed.

Zij deed de winkel en hij ging met z'n auto met handel de 'boer op'. Weer iets verder was de melkwinkel van Hendrik Tennissen. Een winkel met echt alleen melk, karnemelk en boter'. Melk haalde ie dan ook in een kan. In die tijd ging

Teunissen ijsjes verkopen.

Verder langs de weg in het dorp, richting Zutphen. De schoenmakerij/schoenenwinkel van Johan Stokkers. Zij deed meestal de winkel, al hielp hij er ook vaak. Er was een reparatiewerkplaats onder het huis (in de kelder) Met een smal paadje naar beneden kwam je in een donkere ruimte, waar het naar leer rook. Zo'n apart sfeertje!

Je bracht je paar schoenen er heen voor nieuwe hakken en/of zolen en na een paar dagen kon je ze weer ophalen. Daarnaast stond een dubbele woning van links de vishandel Berendsen en rechts de familie Buitenhuis. Zij heeft nog een poosje een klein winkeltje in de voorkamer gehad. Met kopjes, glaasjes en dergelijke prullaria. Daarnaast was de lunchroom van Teunissen, er stond een grote biljarttafel. Nu is de winkel van de Albertine en Antoinette Voskamp met stoffen, kleding en handwerkzaken.

Moeder Voskamp is daar mee begonnen. Vader Voskamp had de ziekte van Bechterew en breide op een breimachine voor wie dat wilde. En zo ontstond een winkeltje, dat nu een goed lopende zaak is. Loodgieter Lensen woonde daar weer naast. Hij had ook een winkel met lampen en dergelijke. Later voerde daar Jannes Udink z'n kruidenierszaak als opvolger van zijn vader Arend, die de winkel in het pand ernaats begon. Nu zijn het beide woonhuizen. We komen dan langs kapper Prins. Een groot katholiek gezin. De mensen in Voorst liepen er in die tijd vast netjes bij, want twee huizen verder was weer een kapper, Jan van Schoonhoven. Dus eventjes drie op een rij (Beltman, Prins en Van Schoonhoven) De laatste was ook dameskapper. In die tijd kwam het permanenten van het haar in opgang. Dat deed zij. Zoon Hannie zette de zaak tot op de dag van vandaag de voort.

Bijna het dorp uit. Het laatste huis was de boerderij van Barmmentloo. En achter die B-kant was het veen. In die tijd werd daar gestort. En wij als kinderen gingen dan 'rommelen'. En 's winters gingen we daar schaatsen. Inmiddels is het helemaal dichtgegroeid. Een prachtig natuurgebied. Tegenover de boerderij van Barmmentloo was de kolenzaak van Wagenaar.

Bom de Weerd

Tegenover A140 was het café van Bom de

Weerd. Later was daar een dependance van een papierfabriek in gevestigd. En ook is er een tijdje een naaiatelier van Jocova geweest. Na nog dienst te hebben gedaan als bar waar gedanst werd het een restaurant en cafetaria. Het huidige Geveltje dankt zijn naam aan het fiet dat de totale voorgevel in zijn geheel werd neergezet. We fietsen verder links van de weg, richting Sarink. Die was er toen en die is er nog.

Eerst voerde Ge, later Hanny en nu Geo Sarink de zaak. Een zaak met fietsenreparatie en verkoop van radio, TV, huishoudelijk apparaten en diverse aanverwante zaken. Inmiddels is er ook een landbouw mechanisatiebedrijf gevestigd. Op de hoek van de Enkweg was de Pastorie van de Gereformeerde kerk, naast de Gereformeerde kerk. Geen pastorie meer... En de Gereformeerde kerk ging samen met de Hervormde kerk.

We gaan even de Enkweg in.

Eerst komen we langs een serie hele oude gemeentewoningen. Die hebben inmiddels plaats gemaakt voor nieuw bouw. Dan torent molen De Zwaan voor je ogen. Van Garssen. Later was daar de familie Van Mulligen 'Heer en meester'. Toen nog een druk bedrijf. Nu draait de molen alleen nog op zaterdagen. Tegenover de molen was de bakkerij van Wolters (Bakker 4), terug naar de Rijksstraatweg. Aan de andere hoek van de Enkweg was het doktershuis. Daar zetelde toen nog de oude Van Heuven. Toen kwam de jonge Dik met z'n vrouw Els. Zij heeft veel voor de gemeenschap van ons dorp gedaan. Daarna had huisarts Matthijssen er zijn praktijk.

Boerenleenbank

We komen langs de boerenleenbank. Woonhuis, annex bank.

Het zwarte paadje naast de bank voerde naar het koetshuis van Enkstein

Timmerman Jansen woonde daar toen. Enkstein was toen een soort pension, later kwamen er Ambonezen en Enkstein heeft ook nog dienst gedaan als verzorgingshuis. Later kwam het in privé bezit. Het werd als woonhuis opgekanpt en in oude staat teruggebracht. Nu doet het dienst als kantoor.

Tuinstraat

We fietsen een klein eindje de Tuinstraat in. Want daar in het eerste huis links had de weduwe Koldewij een bloemenwinkel. En dat in die tijd. Bloemen waren een luxe artikel. Ik kan me haar nog heel goed voorstellen. Cyclamen, begonia's en zomers geraniums. Je kon er ook slaplantjes en tuinzaden kopen. Verder stond er maar een enkel huis/boerderij aan de Tuinstraat.

Kerkzicht

Ik fiets langs Kerkzicht. Naar mijn idee is daar nooit wat veranderd. Er achter wel, de Weerd heeft daar zijn tentenverhuurbedrijf ontwikkeld. Na Bom de Weerd, ja die van dat eerder genoemd cafeetje, was het Jopie en nu kleinzoon Johan die de leiding heeft van een groot bedrijf.

Tandarts Verplanken had er jarenlang zijn praktijk in twee grote kamers. We komen langs de winkel van Bakker Berendsen, (Bakker 5). Vers brood, vers gebak, alles was er te koop. Nu staat het huis al jaren leeg. We fietsen verder, Bertus van Beek had zo omstreeks 1962 daar nog een goud/zilver en klokken-winkeltje. We komen bij de winkel van de firma Rakhorst op nr. 80. Een degelijke 'onderbroekenwinkel'. Een uitzet kocht je daar, 12 bovenlakens, 12 onderlakens, 24 slopen, 12 badhanddoeken, theedoeken, keukendoeken..... Naast Rakhorst was een banketbakker. Stoter was de naam.

En dat was echt een bakker (bakker 6) van fijn gebak. De spritsjes smolten op je tong,

ze werden door mevrouw Stoter in een zakje 'gevlid'. Later kwam daar ook een ijsloket.

Schildersbedrijf Van Bosheide, een poosje op die plek. Ook weg! En aan de hoek van de Rijksstraatweg/Spekstroate (Klarenbeekseweg) was fietsenhandel Donkers. Een goed lopende zaak.

Hoe kon dat ooit in zo'n klein dorp zoveel handel!

Op de andere hoek van de Klarenbeekseweg biyakkeerde Bakker Janssen (bakker 7).

Ik ben daar nooit in de winkel geweest. Wel weet ik dat m'n ouders met St. Nicolaas en met Kerst van de diverse bakkers uit ons dorp speculaasjes /kerstkransjes kochten, dus ook van bakker Jansen. En van de slagers met Pasen en Kerst een rollade.

Voor klandizie deed je veel.

We gaan nog een eindje langs de Rijksstraatweg en komen bij kruidenier Beker. Ja, bakkers, slagers en kruideniers die waren er in ons dorp bij de vleet.

Beker had ook een slijterij! Zij stond in de winkel en hij bracht de boodschappen rond. Nu zit de familie Bruntink in het pand met hun machinerieën. Als je nog iets verder rijdt komt je bij De Twee Schimmels. Café, Restaurant en een Zalencentrum in die tijd. Bruiloften werden er gegeven. Ook uitvoeringen. Er was een groot toneel. Nu is er een steakhouse.

Nou zijn we Voorst aan de noordzijde uit.

Klarenbeekseweg

We rijden nog even de Klarenbeekseweg in. De Spekstroate in dialect genoemd. Links was slagerij Aalpoel. Een familie bedrijf, dat nu aan de Rijksstaatweg zit. Wat verder aan dezelfde kant was kruidenier Zegers. Een hele erg vol gepakt winkeltje. Ook hij bracht de boodschappen rond, en zij met een schoonzus deed de winkel. In de tijd dat wij gingen trouwen (1965) stonden

de kruideniers op de stoep om te mogen leveren. Het werd dus Udink en Zegers. Om de week waren ze aan de beurt. Het boekje werd eerst gehaald en later op de dag werd het bestelde bezorgd.

Inmiddels zijn beide winkels er niet meer. Schuin tegenover Zegers was 'De Kleine Winst', een winkeltje waar je eigenlijk van alles kon kopen. Van speelgoed tot serviesgoed, emmers, schriften en potloden, nou ga zo maar door.

Geen groot winkeltje, maar een sinterklaascadeautje kwam daar vaak vandaan.

Centrum

"Dit was een fietstochtje door het centrum van ons dorp in het jaar 1947.

Ik fiets op m'n fietsje weer naar huis, de fiets de schuur (we moesten de fiets altijd binnen zetten) in en ik: mijmer wat - weer in deze tijd terug (2009) - over die tijd, over ons dorp.....

Hoe konden er 7 bakkers hun bestaan vinden? (ik heb hier Bakker Bril, bakker Jansen (in de Enkweg) en bakker Smeenck (bij de Emper molen) nog niet eens

bijgeteld!)

En dan zo'n aantal kruideniers? Een heleboel winkels en veel en veel minder huizen! Het was er gemoedelijk. Geen gejaag!"

Boerderij de Heurne of Hunne

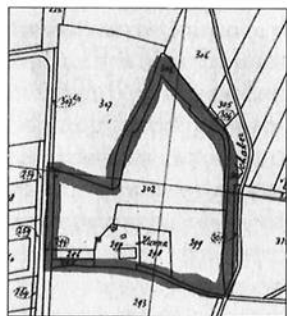
door Jan Groenenberg

Momenteel wordt onderzocht of de Oudheidkundige Kring Voorst een nieuw onderkomen zou kunnen krijgen in de boerderij de Heurne of Hunne aan de Veenhuisweg 45 te Twello. De boerderij is prachtig gelegen aan de oostelijke rand van Twello net ten zuiden van het landgoed Hackforts Veenhuis. Hoewel nog niet zeker is dat de OKV hier zijn werkruimte zal krijgen is wel zeker dat de boerderij een zeer lange geschiedenis kent.

De naam Heurne

In de archieven komen we verschillende schrijfwijzen tegen zoals *Huerne Heurne, Huurne, Hurne, Horn* en *Hunne*. In dit artikel wordt de naam Heurne gebruikt omdat die de langste traditie heeft.

De verklaring van Dirk Otten in zijn boek 'Boerderijnamen in Voorst' dat de boerderij genoemd is naar een stuk grond met een 'hoorn-vorm' lijkt zeer waarschijnlijk als we de kadastrale kaart van 1832 bekijken.

Afb. 1: De hoorn-vorm is duidelijk te herkennen op de kadastrale kaart van 1832

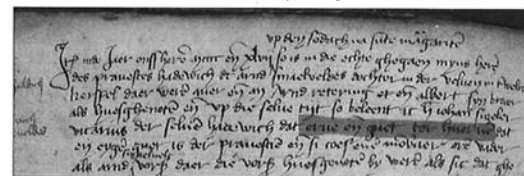
Ontginning 14^e eeuw

In de eerste decennia van de 14^e eeuw zijn grote stukken woeste grond van de Veluwe ontgonnen. Ook in Twello waren er ontginningen. In de tijsrol van 1313/14 is nog geen sprake van "De censu nove terre" (tijs voor nieuwe, ontgonnen grond). Tijs was een soort grondbelasting. Twintig jaar later in de tijsrol van 1333/34 komen we de volgende post tegen: "De censu nove terre in Scadewijkmarcke 10 lb. 5 s. 7 d.". (lb. = ponden, s. = solidi en d. = denariën). Dit betekent dat er in de Schadewijkmarke woeste grond is ontgonnen kort vóór 1333. Drie jaar later in 1335/36 komen we de naam Johannes ter Huerne voor in de Schadewijkmarke. Het gebied waar nu de boerderij de *Heurne* ligt is dus in het begin van de 14^e eeuw ontgonnen. Er worden in de tijsrol van 1333/34 nog twee andere posten onder Twello genoemd. In de "Veltwijkermarke" was land ontgonnen ter waarde van 4-11-4 en in de "Hundermarc" voor 3-12-0.

In de 'echt' van de Proosdij

"Dat erve ende guet ter Huerne" behoorde al vroeg aan de Proosdij van St. Lebuinus te Deventer en was een hofhorig goed. Behalve de *Heurne* waren er nog twee hofhorige goederen in het ambt Voorst van de Proosdij

van St. Lebuinus: het goed Rensinck later Bellerensinck in Voorst en in Twello nog het goed Avervoorde. Het Avervoorde werd in 1542 een leengoed. De eerste vermelding van de *Heurne* in het leenregister van hofhorige goederen is van 1447; Hadewich, de dochter van Arnd Smaelvelde in de Veluwe in "Twelrekerspel", begeeft zich in de echt van de Proosdij onder hulderschap van haar vader. De relatie van de hofhorige met de Proosdij werd de "echt(e)" genoemd. Zowel mannen als vrouwen konden zich in de echt van de Proosdij begeven.

Afb. 2: Eerste vermelding van 1447 in archief Proosdij Lebuinus "erve ende guet ter Huerne"

Het hofstelsel is op de Veluwe waarschijnlijk in de 9^e eeuw doorgedrongen. In de 13^e eeuw begon reeds het verval. Op sommige plaatsen zijn enkele rudimenten van de horigheid blijven bestaan tot het begin van de 19^e eeuw. De behoefte aan ruilmiddelen en de grote verspreiding van de landerijen van de grootgrondbezitters zouden tot het hofstelsel hebben geleid. De grootgrondbezitters konden zo een betere controle uitoefenen op de verplichte leveringen van landbouwproducten door hun horigen.

De Proosdij in Deventer was een van die grootgrondbezitters. De Proosdij had vier hoven, namelijk de hof te Zwolle, de hof Wormingen in Apeldoorn, de hof Lederen of Podelic in Beekbergen en de Eesterhof in Deventer. De goederen in het ambt Voorst vielen onder de Eesterhof in Deventer. De Eesterhof lag aan de Nieuwstraat ter hoogte

van het oude postkantoor.

Op de hof zetelde de heer of diens meier, aan wie de horigen, die elk een eigen bedrijf hadden, verplicht waren producten als graan, wol, varkens en kippen af te dragen. Ook waren zij "sculdich dienst te doene in arbeyden in voren, als men sie daertoe eysschet".

De horigen waren gebonden aan de boerderij waar ze woonden. Ze waren onderworpen aan de rechtspraak van het hofgericht en er waren allerlei restricties bij huwelijk, vererving en aanvaarding van de hoeve.

Degene die werd beleend met een horig goed van de Proosdij "geeft de helfte van all sijnen besten, vlegen (spek) ende gaende, dairtoe de helfte van perden, koën, verken ende ymen (bijen). Ende dairtoe silver, golt, geslagen, ghemont ende ongemont". Bij overlijden "is hie nae den hoven vurscreven kormedes (keurmede), hie geeft een sijn beste, rorende ende onrorende".

Een hofhorige had echter ook rechten zoals het erfelijk gebruiksrecht van het horige goed waarbij de naaste bloedverwanten het recht hadden van voorkoop.

Ten aanzien van de hofhorige goederen golden regels, die later zeer gingen lijken op regels die van toepassing waren op leengoederen. De leenkamer van de proosdij sprak zelf ook over 'beleningen' met hofhorige goederen. Hier moest echter de 'leenman' altijd een horige zijn. Was de nieuwe bezitter van het goed een vrij man, dan diende hij in de horigheid te treden. In de praktijk kwam het er veelal op neer, dat wanneer de bezitter een vrij man was, hij een horige als 'hulder', als 'beleende man' stelde. Ook hield de proost met zijn horigen het hofrecht, waar zaken aan de orde werden gesteld met betrekking tot de horige goederen.

De proosdij was blijkbaar niet erg gemakkelijk voor de horigen. In 1357 vaardigde Hertog Reinald van Gelre een oorkonde uit waarin hij aangeeft dat op de rechtsdag te Engelandersholt bij Beekbergen was vastgesteld, dat de proost van de horige lieden van de proosdij op de Veluwe niet meer mocht eisen bij overlijden, dan overeenkomt met het recht van keurmedigen: "want die praest op dyen genoemden dach nyet en quame, en taelde (sprak) zijne boryge luyde ane, omme meer dan cheurmuyts luden (keurmedigen) rechte van hem te winnen, dat die luden voert meer chuermuytzcche luyde blijven sullen en wy zy daerinne balden sullen, en die praest vursz. nyet anders van hem hebben en sall dan choermuytsz luyde myt recht schuldich zijn te doen"

200 Arendsguldens

De moeder van de in 1447 genoemde Hadewich, Griete ter Huerne begeeft zich in 1458 in de echt van de proosdij na het overlijden van haar dochter. Zij verklaart dat haar man Aerndt Smaelvelt geld en goed ter waarde van 200 arendsguldens in het erve heeft gestopt. Dat bedrag zal hij opeisen als zijn vrouw overlijdt of hij gaat de helft van het erve gebruiken totdat de erfgenamen van Griete het bedrag zullen hebben afgelost. Als Aernt echter eerder overlijdt dan zal Griete 100 guldens betalen aan de erfgenamen van Aernt.

Aanwissel

Als gezegd kon in plaats van een vrij man iemand anders als horige 'leenman' optreden. In 1484 begeeft Johan Goertssoen zich in de echt als 'aanwissel' voor Gheert Stegheman, een burger uit Deventer. Vier jaar eerder was Gheert als hulder opgetreden voor Fenne Cocks. Door de aanwissel van Johan Goertssoen, die in

het dorp Voorst woonde werd Gheert weer uit de echt ontslagen.

Fenne Cocks was in 1489 gehuwd 'buiten de echt' d.w.z. dat ze met een niet horige was getrouwd. Omdat haar hulder overleden was moest daar weer een horige voor worden aangewezen. Dat werd Bernt Cock die een vrij man was, maar zich in de horigheid begaf van de Eesterhof te Deventer nadat het erve 'ledig' was geworden door het huwelijk van Fenne.

Afb. 3: Luchtfoto van de Heurne in 1951

"die Horn"

Dirk Otteng geeft in zijn boek 'Boerderijnamen in Voorst' aan dat de *Heurne* ook vermeld staat in een 'Register horige/keurmedige personen ambt Voorst' uit 1493. Hier staat vermeld "die Horn van Volcker v. Cuynres huysfr. vrijguet". Vreemd genoeg zijn de de horigen Henrick Brants en zijn vrouw Geke 'dienstman en dienstwif' van de heer van Bronckhorst en niet van de Proosdij te Deventer. In dit register staat onder Twello echter geen enkel erve dat hofhorig is aan de Proosdij van Deventer, terwijl de Proosdij onder bijvoorbeeld het kerspel Voorst wel wordt genoemd. Volgens het leenregister van de hofhorige goederen van St. Lebuinus zou in 1493 Egbert Stegheman vermeld moeten staan. Misschien was hij alleen hulder en woonde hij niet op de

boerderij. Mogelijk mochten horigen van andere 'heren' op een boerderij van de Proosdij wonen en werken. In 1573 wordt een Alijdt van Kuynder genoemd en zij was mogelijk een dochter van de in 1493 genoemde Volcker van Cuynre. Gedurende de 16^e eeuw zijn er nog 'beleningen' van de *Heurne*: Henrick Jacobsen (1542, 1544) zijn weduwe Alijdt van Kuynder (1573) en hun dochter Johanna Jacobsen (1587). Na de dood van Jenneken Jacobsen, 'Derck van der Beecke en consorten' (1607). Op dezelfde dag gaat het over op Henrick Voerne, burger te Kampen. Na zijn dood zijn zoon Jan Voerne (1614).

Hackfort

Op 17 januari 1632 komt het goed in bezit van Wynandt van Hackfort en zijn vrouw Johanna van Vilsteren. Dit echtpaar had in 1605 het Hackforts Veenhuis te Twello in bezit gekregen. De veronderstelling van G.J. Kedde dat de *Heurne* deel uitmaakte van de goederen die door Balthasar Boedeker en zijn moeder Anna van Twickelo in hun testament van 1584 beschikbaar werden gesteld voor het oprichten van een Universiteit of Illustere School lijkt onjuist. De weduwe van Balthasar, Johanna van Grootenhuis draagt die goederen in 1629 over aan de stad Deventer voor de oprichting van een Atheneum. De *Heurne* behoorde niet aan hen en ook nog niet aan de familie Hackfort.

Vijf jaar later in 1637 is de *Heurne* in bezit van hun zoon Alard van Hackfort. Hij trouwde met Wichmoet Joanna Bruyns. Dit echtpaar verbindt het goed in 1664 voor de evictie (borgstelling) van het erve en goed Nijenhuijs en het 1/3 gedeelte van de katerstede Bredevoort in het kerspel Bathmen, buurschap Dortherhoeck gelegen, t.b.v. dr. Nicolaes Fockinck, secretaris.

Afb. 4: Het voorhuis met nog twee voordeuren in 1936

24 mergen

In het Verpondingskohier Twello van 1648 staat vermeld: " 't Goet de *Heurne* joncker Alart Hacfort toebehoorende, pachter Jan Peters. Huijs, hoff, berch omtrent 24 mergen lants. Voor 12 mergen weijlants sampt huijs ende hoff, geeft de pachter 45 goudgulden. De resterende 12 mergen opte swaere garff van vijff twee gebout waervan een weinich minder als de helfte getient wort in de Veenhuijser tient. De heggen mede in de 12 mergen gereeckent". De pachtwaarde was 199 gulden en 17 stuivers. Voor een huis mocht men voor het onderhoud 10% aftrekken zodat de uiteindelijke pachtwaarde 187 gulden en 17 stuivers was.

Familie Rouse

Joan Rouse, secretaris te Deventer kreeg de *Heurne* in 1688 in bezit. Als hulder trad op Jan Haddenbach. Joan Rouse overleed te Deventer op 25 december 1695. De *Heurne* ging toen over op zijn vrouw Martha Brouwer. Na het overlijden van Jan Haddenbach moest er in 1696 een nieuwe hulder worden benoemd. Dat werd Arent Arents. Hij was al hofgenoot.

In deze periode was Geurt Rugters de

pachter op de *Heurne*. Hij was in 1689 gehuwd met Grietje Gerrits. Op 25 november 1698 wordt een dochter genaamd Trijntje gedoopt in de kerk te Twello.

Op 23 maart 1716 wordt als eigenaar genoemd dr. Joan Brouwer, gemeensman van de stad Deventer. Hij was getrouwd met Johanna Rouse, een dochter van Joan Rouse. Een dag later dragen zij de *Heurne* op aan Anna Gardelina ten Grootenhuis, de weduwe van Alard Johan Hackfort. Zij waren te Duistervoorde getrouwd op 25 december 1697: "Op Kersdag ingeschreven de Hoogh welgeb. Heer Joan Alard Hakfort, Heer tot het Veenhuijs en de Hoogh Welgeb. Vrou Anna Gerdelina van Grotenhuis, douiagiere Knopperts, dogter tot het Veenhuis".

Dit echtpaar maakte in 1702 hun testament. Dit werd in 1726 geopend en bij de verdeling in 1727 werd "*de Huurne*" toebedeeld aan de dochter Johanna Christina van Hackfort. Zij stelde de *Huurne* in 1744 als onderpand voor een schuld van 1000 gulden a 5% per jaar aan Jan Coenraad Alberts. Als haar hulder trad op Jan Berents. Hij was er in 1734 mee beleend om in geval van wanbetaling schadeloosstelling te verkrijgen. De lening werd pas afgelost in 1774. Johanna Christina van Hackfort overleed op 31 juni 1752.

Volgens het haardstedenregister waren in 1749 Jan Gerrits en zijn vrouw de pachters. Zij hadden vier kinderen. Er waren vier haardsteden in de boerderij aanwezig en er lag 10 ½ morgen zandgrond bij.

Kuttschreuter

Een van de erfgenamen van Johanna Christina van Hackfort was Jannetta Maria Knoppert, vrouw van Daniel Frederik Kuttschreuter. Zij kreeg de *Heurne* in 1753 in bezit. Na het overlijden van "Daniel Frederik Kutschreuter tot Middelburgh onder Voorst" in 1756 verkrijgt Jannetta

Maria Knoppert in 1766 consent om het goed deelbaar te maken onder haar kinderen. Na het overlijden van Jannetta Maria Knoppert in 1773 wordt haar zoon Zeino Josephus Kuttischreuter de eigenaar. Hij komt in stukken ook voor als Zeno Judocus Kuttischreuter. Zeino Josephus overleed in 1810 en zijn weduwe Hendrina of Hendrijetta Jokhorst wordt als eigenaresse genoemd van de *Heurne* bij de opmaak van de kadastrale kaart van 1832. Dit echtpaar woonde op de Sonenberg te Wilp.

Rode loop

Eind 18^e eeuw was er een epidemie van de rode loop (dysenterie) op de Veluwe. Ook dorpen in de gemeente Voorst werden hierdoor zwaar getroffen. Op de *Heurne* woonde rond 1780 Wilm Wilms met zijn vrouw Willemina Jansen en kinderen. In de periode van 1782-1783 overleden maar liefst vier gezinsleden. Bij de moeder, een zoontje en een dochter wordt de rode loop als doodsoorzaak genoemd. Op 13 juli 1776 was ook al een kind van Wilm Wilms overleden. Een jaar eerder was Arend Derks (alias Pilo), de knecht van Wilm Wilms overleden "van het zwaar weer". Leven en dood waren in die tijd nauw met elkaar verbonden.

In de Bataafs-Franse tijd legt "Wilm Wilms op de *Hunne*" op 25 maart 1803 de eed af op de nieuwe staatsregeling van 1801: "Ik beloof trouw aan de constitutie en onderwerping aan de wet"

Pachtschuld 300 gulden

Na het overlijden van Hendrijetta Jokhorst op 22 december 1832 is de *Heurne* verkocht aan Frederik Godard van Reede. In 1834 wordt in een notariële akte gemeld dat erve de "*Hurnne* of *Hunne*", samen met bouwland de Elskamp aan de Voordersteeg onder Twello en akkermaalsbos de

Hoevenboschjes aan weerszijden van de weg Twello-Wilp in totaal 5300 gulden heeft opgebracht. De akte geeft aan dat de erven Kuttischrutter toestemmen in het royement van de inschrijving tegen Fredrik Godard van Reede op de "*Hunne* of *Hurnne*" in de Schaak onder Twello met huis A30, twee bergen, schuurtje, put, bakoven, hof, bouwen weiland, bomen c.a. houtgewas.

De grootte is 14 bunder, 46 roeden en 50 el. De *Heurne* hoorde in 1836 aan mevrouw Ribbius-Jordens te Deventer. Haar man Henrik Ribbius had de *Heurne* op 4 september 1835 gekocht van Fredrik Godard van Reede "particulier wonende onder de gemeente Twello ingevolge onderhandsch koopcontract". De toenmalige pachters waren Willem Blanke en Johanna Huisman. Zij waren Van Reede nog 300 gulden pacht schuldig. Als dat geld niet voor Petri 1838 zou zijn betaald dan was Van Reede gemachtigd alle goederen van pachters te verkopen tot de bouwerij behorend, als beesten, paarden, wagens, eggen, ploegen enz. hooi, stro, koren, huisraad. Hoe dat is afgelopen verteld het verhaal niet.

Derk van den Beld

De erven van Henrik Ribbius en zijn vrouw Rudolphina Mechteld Jordens verkopen op 9 augustus 1849 de nagelaten onroerende goederen voor notaris Hendrik Willem van Marle te Deventer. Behalve de *Heurne* worden ook verkocht het landgoed *Klein Schadewijk* te Twello, erve de *Sluinen* te Wilp, katerstede de *Postweide* onder Voorst en bos, bouw- en weiland. De *Heurne* wordt gekocht door Derk van den Beld wonende te Wilp.

Derk van den Beld stelt een jaar later de *Heurne* als onderpand voor een lening van 1200 gulden van de heer Hermanus Lodewijk van Hooff wonende te Zutphen.

De boerderij wordt beschreven als: "het boerenerve de *Hunne*, bestaande in bouwmanswoning, schuur en zaadbergen. Voorts tuin-, bouw- en weideland gelegen in de Schaak onder de gemeente Twello en gekadastraerd sectie B nummer 951.

In een andere akte uit 1850 staat: "Derk van den Beld, landbouwer, wonende op de *Hunne*". Vreemd genoeg staat hij in het Bevolkingsregister alleen vermeld onder Wilp. Derk van den Beld benoemt kort voor zijn dood op 2 april 1858 zijn neef Theodorus (ook genoemd Derk) Ganseboom als universeel erfgenaam van al zijn bezittingen. Theodorus vinden we wel in het Bevolkingsregister als bewoner van de *Heurne*. Voor notaris Aart Lubertus de Kruijff te Voorst verkoopt hij de *Heurne* in 1865 voor f 3750,- aan Hermanus Lodewijk van Hooff. Deze was sinds 1849 eigenaar van het Hackforts Veenhuis.

Zo werd de *Heurne* weer deel van het Hackforts Veenhuis net als in de 17^e eeuw onder de familie Van Hackfort

De Nieuwe Hunne

Bij de verkoop in 1849 wordt een deel van de *Heurne* verkocht aan Johannes Bernardus Brinkhof. Het betreft percelen bouw- en weiland en hakhout aan de oostelijke zijde van het Schakerpad. Een jaar later worden deze percelen doorverkocht aan Willem Blanken en Johanna Maria Huisman. Het echtpaar dat eerder op de *Heurne* woonde. Hier werd een nieuwe boerderij gebouwd, de *Nieuwe Hunne*.

Veiling "Rentegevend landgoed Hackforts Veenhuis".

Na het overlijden van Hermanus Lodewijk van Hooff in 1868 en zijn weduwe Johanna Aleida van Doorninck in 1878 wordt op 24 augustus 1879 een verdeling gemaakt van de erfenis. De drie erven krijgen

ieder voor een bedrag van 80.000 gulden aan onroerend goed en contanten. Het landgoed Hackforts Veenhuis samen met de *Heurne*, een dubbele bank in de kerk te Twello en een bedrag van 6000 gulden komt in bezit van Cornelis Christiaan van Hooff.

In 1881 staat in een veilingboekje dat de *Heurne* verkocht wordt als onderdeel van het "Rentegevend landgoed Hackforts Veenhuis". Aanleiding voor deze veiling was het overlijden van Cornelis Christiaan van Hooff in 1880. Het Hackforts Veenhuis met de *Heurne* komt in bezit van diens broer Adam van Hooff. Hij blijft eigenaar tot aan zijn dood op 5 okt. 1917. De *Heurne* wordt daarna toegewezen aan zijn dochter Christina van Hooff bij acte van scheiding van 27 december 1919.

Familie Winterman

Christina van Hooff inmiddels weduwe van Mr. Arnold Willem Lamping, verkoopt de *Heurne* op 2 december 1926 aan Berend Jan Winterman voor f 10.875,-. De "*Hunne*" wordt beschreven als "bestaande uit huis, schuur, bouw- en weiland ... alzo tezamen groot 4 hectare, 11 are en 20 centiare". De familie Winterman woonde al jaren op de *Heurne*. In 1888 vertrok de vorige bewoner Jacob Brinkman met zijn gezin naar Diepenveen. In de loop van dat jaar verhuisde de vader van Berend Jan, Peter Winterman met zijn gezin naar de *Heurne*. Peter Winterman was getrouwd met Hendrika Struikenkamp. Ze hadden in totaal acht kinderen.

Afb. 5: Het echter Peter Winterman en Hendrika Struikenkamp ± 1900

Na het overlijden van Peter Winterman en Hendrika Struikenkamp vindt op 2 juli 1926 een boedelscheiding plaats. De waarde van de boedel bedraagt f 5098,66 en bestaat o.a. uit vee, landbouwgereedschap, voorraden, 'vruchten' op het land, inboedel en spaargeld. Berend Jan Winterman neemt alle bezittingen over en keert de andere erfgenamen geld uit zodat hij zijn eigen deel van f 728,38 overhoudt.

Op 18 december 1961 gaat de *Heurne* over op de zoon van Berend Jan, Antoni Winterman. De grootte was toen 4 hectare 3 are en 40 centiare.

Korte bouwgeschiedenis

Hoewel de naam de *Heurne* al ruim 650 jaar oud is gaat men er van uit dat de oudste delen van de huidige boerderij dateren uit de 18^e eeuw. In de beschrijving van de monumentenlijst lezen we dat de *Heurne* een halleboerderij is met middenlangsdeel. Het dak is een rietgedekt zadeldak met wolfseind aan de voorzijde en een laag aflopend dakschild aan de achterzijde. De achterzijde van de *Heurne* is voorzien van een onderschoer.

Tot 1916 is er weinig verandert aan de boerderij. In dat jaar werd waarschijnlijk

de uitbouw gerealiseerd aan de zuidkant van de boerderij waarbij het dak werd opgelicht en het voorhuis iets groter werd. Berend Jan Winterman richt in 1940 een verzoek aan de gemeente Voorst voor de bouw van een schuur aan de zuidkant van de boerderij. De kosten werden begroot op f 950,-. De schuur staat er nog maar de kap is momenteel verwijderd.

In 1952 wordt er een onderzoek ingesteld naar de woningtoestand. Berend Jan Winterman woont er met zijn vrouw en drie kinderen. Men komt tot de conclusie dat het gebouw als zodanig ongeschikt is voor bewoning maar wel kan worden verbeterd. Met name het privaat is onvoldoende en de bedsteden zijn te donker, te klein en zitten op een onjuiste plaats.

Bij het huwelijk van Antoni Winterman wordt in 1954 de bovenverdieping van de boerderij verbouwd. Er komt een dakkapel aan de voorkant boven het woongedeelte van de boerderij en een dakkapel met drie ramen aan de noordkant van de boerderij waar destijds een slaapkamer en de keuken lagen. Ook verdwijnt de linker deur in de voorgevel. Aan de zuidkant van de boerderij werd, waarschijnlijk in 1955, een nieuwe deur aangebracht.

De laatste decennia

In 1976 vindt een boerderijruil plaats met de gemeente Voorst. De familie Winterman verhuist van de *Heurne* naar de boerderij Achter 't Holthuis 3. De *Heurne* ligt in het bestemmingsplan Buitengebied met een bestemming 'Recreatieve Doeleinden (sport)'. Op een van de kaarten voor het bestemmingsplan zien we twee voetbalvelden getekend op de plek waar de *Heurne* staat. Aanvankelijk waren er dus plannen om de *Heurne* af te breken. Het hele plan gaat uiteindelijk niet door en in een krantenartikel van augustus 1976

lezen we dat de gemeenteraad een krediet van 15.000 gulden beschikbaar stelt voor het opknappen van de *Heurne*, zodat "er voorlopig een gezin (met meer dan tien kinderen) in kan worden gehuisvest". Dit betreft de familie Harmsen. De boerderij werd ingrijpend verbouwd. Een stuk van de deel werd gebruikt om een grotere keuken aan te leggen. De deur aan de zuidkant van de boerderij bleef van buitenaf zichtbaar maar werd onbruikbaar door een muur aan de binnenkant. Aanvankelijk werd de *Heurne* gehuurd.

In 1978 werd op verzoek van de heer A.H. Harmsen vergunning verleend om de achtergevel en de staldeuren die in deplorabele toestand verkeerden te verbeteren en te wijzigen.

Afb. 6: Peter Winterman met paard bij de nog originele onderschoer in 1935.

De deeldeuren die in 1954 naar voren waren verplaatst, werden weer naar achteren verplaatst op hun oude plek. Ook werd de draairichting weer aangepast aan de oorspronkelijke situatie waarbij de deuren naar binnen draaiden. Toen de uitbreidingsplannen van Twello 'definitief' niet doorgingen kocht de oudste zoon en huidige bewoner A.G.W. Harmsen de *Heurne* op 8 november 1988. De *Heurne* staat sinds 1991 op de gemeentelijke monumentenlijst.

Boven een krantenartikel van 17 augustus 1976 over de nieuwe bestemming van de boerderij staat de kop: "J. van der Vliet: Maak van de *Heurne* verenigingsgebouw". Wie weet krijgt dit raadslid van de PvdA nog gelijk en gaat de OKV deel uitmaken van de rijke geschiedenis van de *Heurne*.

Bronnen:

- Archief van het ambts-/gemeentebestuur van Voorst, 1608-1939; Gemeentearchief Voorst, (ID 0101), inv.nr. 774.
- Boerderijnamen in Voorst - Dirk Otten
- Gemeentelijke Monumentenlijst Voorst
- Informatie Dhr. A.G.W. Harmsen
- Informatie Dhr. D. Otten
- Informatie Mw. v/d Kleut-Winterman en Mw. te Wechel-Winterman
- Informatie Mw. Willems-Winterman
- Monumentenlijst gemeente Voorst
- Notarieel archief Twello/Voorst (Rijksarchief Gelderland)
- Perceelsmap Veenhuisweg 45 (Gemeentearchief Voorst)
- Protocollen van Bezwaar Twello (Rijksarchief Gelderland)
- Repertorium op de leenregisters van de leen- en hofhorige goederen van de Proosdij van St. Lebuinus te Deventer 1408-1809 - A.J. Mensema
- Tijnsrollen ambt Voorst (transcriptie mr. J.H. Hermesen)
- Van de Oder tot de IJssel - W. J. Kutt Schrötter

Nieuwe aanwinsten

- “Spoorzoeken onder 't maaiveld” – uitgave door de Archeologische Werkgroep afdeling 18 te Deventer n.a.v. hun 40-jarig bestaan van de amateur-archeologie in deze streek. De afdeling draagt de officiële naam van AWN afd. 18-afdeling Zd. Salland, IJsselstreek en Oost Veluwezoom. In dit boek worden enkele bijzondere opgravingen uit hun 40-jarig bestaan vermeld. Voor onze gemeente waren dat opgravingen in Twello en Teuge.
- “Herinneringsboek Gereformeerde Kerk van Twello”, van 1820 t/m 2009 geschreven door Jan Post.
- “Een potbeker langs de Fliert” door L. Theunissen en J.W. de Kort. Rapportage Archeologie Monumentenzorg nr. 179 verzorgd door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. Deze publicatie is het gevolg van een vondst van potbekerscherven samen met een fragment van een hamerbijl door amateur-archeoloog Frits ten Bosch uit Twello. Zo'n Laat-Neolithicum (± 2000 v. Chr.) vondstcomplex is niet alledaags in Nederland. Vandaar dat de Rijksdienst van het Cultureel Erfgoed er toe over is gegaan tot intensief onderzoek.

Boek en blad beschouwd van onze zusterverenigingen.

Gerard Vrieling

“Heerde Historisch”: Een dubbelnummer geheel gewijd aan de Heerder brandweer met de veelzeggende titel: “Brand meester”. Dit dubbelnummer is gemaakt n.a.v. het feit, dat de brandweer het 85-jarig jubileum viert.

Ook is gekeken naar de oudste berichten over het bestrijden van brand in de Heerder gemeente.

“Vittepraetje” (Oudheidk. Ver. Herderwich): Harderwijk in vroeger jaren een belangrijke universiteits- en garnizoensstad.

Het laatste was vooral een Koloniaal Werfdepot voor het voormalige Ned.-Indië eind 19^e eeuw. (waarin o.a. de Athjeh-

oorlog zich afspeelde). Tijdens de periode van het Koloniaal Werfdepot kwamen de recruten voor een korte opleidingstijd naar Harderwijk. Deze recruten was meestal een “zootje ongeregeld”. Mannen, die uit de gevangenis kwamen, armen, die op deze manier wat geld wilden verdienen in de Oost, zwervers enz.. Zij waren in het doorgaans stille Harderwijk nadrukkelijk aanwezig. Als zij hun handgeld hadden gebeurd werd dit besteed aan drank en vrouwen. Velen in Harderwijk spraken er schande van, maar... als 't om geld verdienen ging, keek men niet zo nauw. Het artikel geeft een kijk op de prostitutie in die dagen.

Verder staat er nog een verhaal in over de Watersnoodramp van 1916

“Oud Apeldoorn”: Hierin een voortzetting van een artikelenreeks

“Apeldoorn in de 19^e eeuw”. In dit tweede artikel een uiteenzetting over Koning Willem III, die zich in 1870 op Het Loo vestigde, omdat hij zich terugtrok uit de openbaarheid. Deze “inzinking” van zijn gemoed werd wat beter toen in 1879 Emma op het toneel verscheen.

Verder een artikel over reizen in het verleden en wel over de directe verbinding tussen de residentie (Den Haag) en het paleis Het Loo.

't Gevolg was, dat de Koninklijke familie frequenter naar het oosten reisde.

Niet alleen de familie, maar ook een groot deel van de hofhouding.

Om een indruk te geven: “Met de staltrein reisden 20 mensen mee-foeriers, wagenmeesters, koetsiermajors, een hoefsmid en postillons met 33 paarden en 13 rijtuigen. Voeg daarbij 20 lakeien van het departement van de hofmaarschalk, 10 -15 leden van de hofhouding én kapsters en kameniers.”

Dit alles voor 3 weken op Het Loo. In Den Haag werd in die periode in menig huisgezin geklaagd over de langdurige afwezigheid van de kostwinner. Dat gaf ook aanleiding tot tijdelijke verhuizing van het gehele gezin naar Het Loo (c.q. Apeldoorn) in de zomermaanden.

“Land van Lochem”: Kalenderfeesten in het Land van Lochem: volks- en heilige feesten van weleer zijn er nog steeds. Sommige in oude stijl, maar ook feesten die aangepast zijn aan een nieuwere, moderne tijd; zoals Valentijnsdag! (commercie!) De oude “Vasseloavond” (de vastenavond- viering van vroeger) met de foekepot (wie kent die tegenwoordig nog?) is na 1950 verdrongen door het moderne Carnaval. Ook de Palmpasen is onderhevig aan verandering in loop der tijd.

“Ambt en Heerlijkheid” (tijdschrift v.d. Oudheidk. Kring Rheden-Rozendaal):

Vervolgartikel over Frederik I van Rheden, Schout van de bisschop van Utrecht.

Deze Frederik is in onze streek m.n. Vaassen belangrijk geweest. Hij werd in 1217 beleend met het dorp Vaassen met recht op de tiend. Een bealsting in natura te voldoen door de bevolking. Deze tiend was hiervoor in het bezit van het Utrechtse domdekanaat.

Deze benoeming vond plaats, volgens 't artikel, omdat deze graaf Frederik I van Rheden een vertrouwenspersoon bleek te zijn van de bisschop van Utrecht én van de graaf van Gelre (toendertijd nog geen hertog). Het blijkt later ook uit het feit, dat Frederik in 1226 borg en getuige voor de graaf van Gerard van Gelre was bij de overeenkomst met de bisschop van Utrecht over Salland, dat beide heren elkaar hadden betwist.

VAN MAGISTRATEN, MEESTERS EN GEWONE MENSEN

Jan Lubberts - Uit Oude archieven
polderdistrict Veluwe

Smeerlappen die hun plicht niet dede zoude'...

Memorie voor een deurwaarder bij het vredegerigt der stad Hattem:

Om ter instantie van den heer wethouder der stad Hattem R.J. Schmiedeman waarnemende het openbaar ministerie bij de regtbank van eenvoudige politie te Hattem vertredende de heer burgemeester van gemelde stad als zijnde dezelve in deze zaak als getuige betrokken te dagvaarden: de heer Gijsbert Fredrik Arnold Willem Baron van Dedem van Vosbergen dijkgraaf van Veluwe wonende op de huize Vosbergen gemeente Heerde. Om op dinsdag de 21e september 1830 voormiddags ten elf uren te compareren voor het vredegerigt van het kanton Hattem als regtbank van eenvoudige politie zitting houdende binnen de gemelde stad op het raadhuis in de gewone regtkamer teneinde getuigenis der waarheid te geven ter zake van Jan Westhof beschuldigd van, op den 29e juli dezes jaars te Oene in de kerk bij gelegenheid dat aldaar in een vergadering van dijkstoel en gecommiteerden van Veluwe over de omslag van dijk- en polderlasten in hunne deliberatie werkzaam zijn, van injurieuze gezegdens tegen de gedaagde: 'Gij zijt een slechte dijkgraaf of slechte kerel en daar en boven voor smeerlappen die hun plicht niet dede zoude hebben' uitgescholden en meer andere beledigde uitdrukkingen.

Relaas - Op heden den 2e augustus 1830 verscheenen voor ons Gustaaf Willem van der Felz burgemeester der gemeente Epe Provincie Gelderland, de heeren Gijsbert Fredrik Arnold Willem Baron van Dedem wonende te Heerde op Vosbergen en

Jacob Dalhuisen, dijkschrijver van Veluwe, wonende op de huize Klooster bij Oene onder de gemeente Epe.

De welke ons klagende hebben te kennen gegeven, dat zij op donderdag den 29e juli jongstleden terwijl zij in derzelver voorzegde kwaliteiten met heeren gecommiteerden der onderscheidene dijkgeslagen karspelen onder het ressort van de dijkstoel van Veluwe behorende in de kerk te Oene voornoemd, bezig waren met het doen van den gewonen vierjarigen omslag of uitzetting der dijk- en polderlasten, in hunne deliberatie en werkzaamheden niet alleen zijn gestoord en gehinderd, maar daar en boven op de verregaande en grofste wijze zijn beledigd in hun eer aangaand en van kwade trouw zijn beschuldigd, door den persoon van Jan Westhof, landbouwer wonende te Vorgten gemeente Heerde, welke ofschoon niet gerechtigd tot het voeren van het woord in deze vergadering echter zich niet ontzien heeft van in tegenwoordigheid eener talrijke vergadering, met voorbedachten rade eerstgenoemden heer comparant te zeggen, 'Gij zijt een slechte dijkgraaf of slechte kerel, gij zijt niet waard den stoel te bekleden waarop gij thans zit'. En tot de omstanders sprekende: 'Sleep hem bij de haren van de stoel, gij zijt niet waard dat U de koning voor die post heeft aangesteld'.

Dat hij vervolgens de beide comparanten heeft uitgescholden voor smeerlappen,

die hunne plicht niet deden, maar hun het water moedwillig op den hals lieten lopen en hun lieten verzuipen en meer andere beledigende uitdrukkingen welke door ieder der opgegeven getuigen zullen kunnen worden bevestigd Dat als getuigen in dezen worden opgegeven:

De heer A.J.van Gennip, agent van het domein, wonende te Arnhem, De heer A.G.Schott, burgemeester van en wonende te Hattem. De heer Oswald Tulliken, fabrikant, wonende te Heerde. Derk van Diepenveen, landbouwer wonende te Wilp. Hendrik Bredenoord, landbouwer, wonende te Twello. Gerhard Blome,

landbouwer, wonende te Terwolde. Gerrit Oosterbroek, herbergier, wonende te Oene. Hendrik ter Haar, schoenmaker, wonende te Oene. Derk Dalhuisen, mr. Timmerman, wonende te Oene. Derk Scholten, bakker en koopman, wonende te Oene.

De heer Willem Dibbetz, ontvanger van 's rijksbelatingen, wonende te Terwolde. Van al hetwelk door ons dit procesverbaal is opgemaakt en na gedane voorlezing, door heren comparanten met ons is getekend ten dage voormeld.

Waren getekend; G.F.A.W. van Dedem, J.Dalhuisen, G.W.van der Feltz

Sluisjes, beken, kolken, dijken, monumenten van 't Waterschap

Jan Koornberg

Het verschijnen van het jubileumboek 'Veluws Water' in 2007 over duizend jaar Waterbeheer op de Veluwe maakte al duidelijk hoeveel cultuurhistorische elementen die gerelateerd zijn aan water ons beheergebied rijk is. Het was mede aanleiding voor het waterschap voor het maken van een nieuwe beleidsnota over archeologie en cultuurhistorie. Eén van de acties uit deze nota is het maken van een volledige inventarisatie en waardering van al het watererfgoed en daarmee zijn we op dit moment druk bezig.

Wat is cultuurhistorie?

Cultuurhistorie is een verzamelnaam. Het betreft de historische bouwkunst, historische landschappen en archeologie. Archeologie is het minst bekend want het zijn de resten van mensen, bewoning, voorwerpen, planten, dieren enz. uit het (verre) verleden die onder de grond zitten en die soms dateren van voor de tijd dat de geschiedenis op schrift werd gesteld. Uit vondsten is afgeleid dat de Veluwe al minstens 5000 jaar bewoond is. Uit resten is vaak ook te herleiden welke planten

en diersoorten er voorkwamen en op die manier is weer een relatie te leggen met het klimaat. Het klimaat heeft weer alles te maken met water en zo is de cirkel weer rond.

Ook de omgeving van de gemeente Voorst is al duizenden bewoond geweest getuige de grafheuvels in het Appensche Veld. Archeologische resten worden sinds enkele jaren beschermd door Europese en nationale wetgeving. Kern van de wetgeving is dat archeologische resten niet verstoord worden en ter plekke bewaard blijven.

Mocht dit om zwaarwegende redenen niet kunnen dan is zorgvuldig opgraven en goed documenteren de plicht van degene die een terrein wil vergraven of bebouwen. Hierbij wordt uitgegaan van het principe: 'de verstoorder betaalt'.

Bij werken van het waterschap zijn we reeds archeologische resten tegengekomen. Zo zijn bij de bouw van het gemaal Veluwe in 1999 resten van een oude sluis opgegraven. Op een creatieve manier hebben we toen van de balken een kunstwerk laten maken zodat we het publiek blijvend informeren over deze vondst.

Opgegraven resten oude sluis bij gemaal Veluwe.

Unieke sprengbeken

Bij de historische bouwwerken richt Waterschap Veluwe zich specifiek op bouwwerken en landschappen die een relatie hebben met water. Door de lange waterschapsgeschiedenis is er nog een aantal historische bouwwerken als gemalen en sluizen die zelfs de status van Rijks- of gemeentelijk monument bezitten. Voorbeelden daarvan zijn gemaal Pouwel Bakhuis in Wapenveld en de sluizen in het Apeldoorns Kanaal. Historisch is ook het sluisje aan de Vloeddijk bij Oene dat enkele eeuwen oud is en in 1991 gerestaureerd is.

Historische landschappen zijn onder te verdelen in de sprengbeken en in landschappen en overige wateren. Ze kunnen door de mens aangelegd zijn of gevormd door geologische processen. Ook een combinatie is mogelijk.

Een voorbeeld van sprengbeken in een prachtig door de mensen 'aangelegd' landschap, wordt gevormd door de Vaassense beken. Kasteel 'de Cannenburgh' en de naastliggende watermolen zijn de meest markante elementen van dit beekstelsel. De sprengbeken zijn ook ecologisch zeer waardevol. Bij beekherstel door het waterschap worden ecologische, cultuurhistorische en landschappelijke waarden afgewogen.

Daarbij wordt meestal gekozen voor maatwerk om alle disciplines zo goed mogelijk tot hun recht te laten komen. Een fietstocht of een flinke wandeling langs de Vaassense beken en omgeving is beslist aan te raden. Een goed voorbeeld van een historisch landschap dat door de mens is gevormd in samenhang met geologische processen, is de oude Veluwe Bandijk tussen Klarenbeek en Gietelo. Van de reeds aanwezige hoge dekzandrug is destijds dankbaar gebruik gemaakt als basis voor de aanleg van de dijk die de Noordelijke IJsselvallei - waartoe het grootste gedeelte van de gemeente Voorst behoort - moest beschermen tegen het hoge water van de IJssel. Wie het landschap een beetje kent, zal al wandelend de vele doorbraakkolken herkennen als stille getuigen van de eeuwenlange strijd tegen het hoge water.

Brede inventarisatie

In het voorjaar van 2009 is de inventarisatie van alle watererfgoed in het beheergebied van waterschap Veluwe gestart met ondersteuning van bureau 'het Oversticht' uit Zwolle.

Dit bureau is ingehuurd door het waterschap om het gehele proces van de inventarisatie en waardering te begeleiden. Met hulp van alle kennis die aanwezig is over het gebied bij historische verenigingen, gemeenten en terreinbeherende organisaties zijn in een *workshop* de groslijsten van het waterschap aangevuld met bouwkundige elementen, beken en andere landschapselementen. De bijeenkomst is gehouden in CODA in Apeldoorn. Aardige bijkomstigheid is dat CODA de plek is waar de archieven van alle voormalige waterschappen op de Veluwe zijn ondergebracht.

Daarnaast heeft een aantal gemeenten en organisaties schriftelijk gereageerd. Het aangeleverde materiaal dat verwerkt is vormt de basis voor de categorisering en de waardering. Van alle elementen worden werkbladen gemaakt met een korte beschrijving die na afronding van het project in het GIS-systeem van het waterschap worden opgenomen.

Ensembles scoren hoog

In juni is in drie regionale sessies met dezelfde vertegenwoordigers uit het gebied aan de slag gegaan met het waarderen en categoriseren van de landschappen en bouwwerken. Aan de hand van een vragentrechter is een

aantal bouwkundige elementen, beken en landschappen gewaardeerd en die zijn vertaald in een puntenscore. Aan de hand van deze resultaten zijn door het waterschap samen met 'het Oversticht' de vragentrechters bijgesteld waardoor een uniforme werkwijze kon worden bereikt voor de gehele waardering die nu bijna afgerond is. Belangrijke uitgangspunten bij de waardering zijn of het element nog een actieve waterhuishoudkundige functie heeft. Voor deze elementen heeft het waterschap vanuit zijn taakstelling een zorgplicht. Bij elementen die vroeger een waterhuishoudkundige functie hadden is het van belang te weten of het waterschap nog steeds eigenaar is van het element. Als dat zo is, heeft het waterschap ook een onderhoudsverplichting. Als het element geen waterhuishoudkundige functie had en het waterschap is geen eigenaar dan is de financiële verantwoordelijkheid gering. Uiteindelijk leidt deze schifting tot een waardering in drie klassen: Hoge, middelhoge of lage waarde. Afhankelijk van de functie, de waarde en de kansen die er zijn voor planontwikkeling voor het waterschap om zich te profileren, leidt al dan niet tot een verantwoordelijkheid voor het waterschap. Combinaties van historische objecten en landschapselementen vormen samen een *ensemble* en dat geeft de hoogste waarde. Het ensemble Pouwel Bakhuis in Wapenveld is een sprekend voorbeeld maar ook de Veluwe Bandijk met zijn vele doorbraakkolken en rabatten is als een ensemble aan te merken.

Historische kaart Veluwe Bandijk

Zorgvuldige weging

In onderstaand schema is de verantwoordelijkheid samengevat. Uit het schema is af te leiden dat een hoge waarde, gecombineerd met een actieve waterhuishoudkundige functie, leidt tot de verantwoordelijkheid: 'ja investeren'. Investeren moet hier gezien worden als de kosten voor dagelijks onderhoud en eventuele investeringskosten bij groot onderhoud. Met enkele voorbeelden zal dit verduidelijkt worden.

- De sluisen in het Apeldoorns Kanaal zijn voorbeelden van bouwkundige objecten die, gelet op hun waterhuishoudkundige functie en hoge waarde, vallen in de linker kolom 'ja investeren'. Ook het beekherstel van de Vaassense beken is een voorbeeld van beken met een waterhuishoudkundige functie en een hoge waardering die vallen in de categorie 'ja investeren'.
- Het sluisje in de Vloeddijk is een voorbeeld van een element dat een waterhuishoudkundige functie heeft gehad en komt daarmee in de middencategorie terecht. Het heeft een hoge waardering en elementen met een hoge waardering bieden soms kansen om

zich te profileren. In het geval van het sluisje Vloeddijk is dit zeker het geval.

- De Veluwse Bandijk heeft geen functie meer, is geen eigendom van het waterschap en komt daarmee in de rechter kolom terecht. Gezien de hoge cultuurhistorische waarde en de interesse van andere overheden en landgoederen om de Veluwse Bandijk in zijn oude glorie te herstellen of bijvoorbeeld wandelmogelijkheden te vergroten biedt wel mogelijkheden om gezamenlijk hierin te investeren en biedt het waterschap een kans om zich hiermee te profileren.
- Een doorbraakkolk of een waterpartij bij een landgoed zijn voorbeelden van landschapselementen die geen waterhuishoudkundige functie hebben gehad en geen eigendom zijn van het waterschap. Die waardering is in veel gevallen laag, gelet op de ontbrekende relatie met het waterbeheer. Voor deze elementen draagt het waterschap dan geen financiële verantwoordelijkheid.

Spoedige rapportage

Na de waardering wordt het proces afgesloten met de planuitwerking van de 10 meest kansrijke elementen. Voor deze elementen zullen plannen van aanpak worden opgesteld met een raming van de kosten. De kunst hierbij is het cultuurhistorisch herstel zoveel mogelijk onderdeel te maken van reeds voorgenomen plannen. Investerings met een integraal karakter waarmee meerdere doelstellingen bereikt kunnen worden bieden de grootste kansen op realisatie. Zeker nu in tijden van financiële crises de prioriteit voor uitvoering van projecten ook bij het waterschap zoveel mogelijk bij de kerntaken wordt gelegd.

Het project van de inventarisatie zal worden afgesloten met een volledige rapportage en waardering van alle elementen. Onze partners en degenen die hun steentje bijgedragen hebben aan dit project, zoals uw vereniging – de Oudheidkundige Kring Voorst – kunnen deze rapportage begin volgend jaar tegemoet zien. Waterschap Veluwe beschikt hiermee met inbreng van alle betrokkenen over een prachtige basis op grond waarvan in het vervolg bij planuitwerkingen rekening kan worden gehouden met de cultuurhistorische waarde van een object of een landschapelement.

Jan Koornberg is beleidsmedewerker Waterschap Veluwe

Cultuurhistorische waarde	Ja, waterschap Veluwe is verantwoordelijk. (Het element heeft een waterhuishoudkundige functie).		Ja, waterschap Veluwe is verantwoordelijk. (Het element heeft een waterhuishoudkundige functie gehad en Waterschap Veluwe is eigenaar).		Nee, waterschap Veluwe is niet verantwoordelijk. (Het element heeft geen waterhuishoudkundige functie (meer) en waterschap Veluwe is geen eigenaar).	
Hoge waarde	Ja, investeren	Ja, investeren	Soms	Soms	Kans	Niet investeren
Middelhoge waarde	Ja, investeren	Soms	Soms	Als het moet	Kans	Niet investeren
Lage waarde	Soms	Als het moet	Als het moet	Als het moet	Niet investeren	Niet investeren
Zijn er kansen voor planontwikkeling?	Ja	Nee	Ja	Nee	Ja	Nee

HORSTINK
KWALITEITSBOUWERS VAN HUIS UIT!

3.W. Frisostraat 15
7391 DJ Twello
Telefoon 0571 - 27 14 83
Fax 0571 - 27 10 36

Kamperfoeliestraat 17
7383 XS Voorst
Telefoon 0575 - 50 33 05

Luxe woningbouw
Aan- en verbouw
Complete badkamers
Utiliteitsbouw
Restaurant
Onderhoud

www.kwaliteitsbouwers.nl

ZEEFDRUKKERIJ KLUNDER

Gespecialiseerd in het drukken van:

- * Paraplu's * Katoenen/nylon tassen
- * Reclameborden * Stickers
- * Posters * Display's
- * Diverse Kunststoffen
- * Digitaal grootformaat printen op diverse materialen
- * En bekend met Speciale inktten.
b.v. krasloten - geur en glitter inktten

Op www.eigenshirt.nl vindt u het drukken van:

- * Textiel: van t-shirts tot bedrijfskleding
t-shirts vanaf 1 exemplaar ook mogelijk

Oude Rijksstraatweg 19, Twello
Tel. 0571-276622
www.klunderzeefdruk.nl

GROOT ROESSINK
BOUWBEDRIJF

Enkweg 43 - Voorst - Telefoon: 0575 50 12 72

- Nieuwbouw • Verbouw • Onderhoud
- Restauratie • Molenbouw

BOUWEN TUSSEN HEDEN EN VERLEDEN

RIWA
print & design

- ontwerp/dtp/webdesign
- kopiëren zw/w en kleur
- grootformaat zw/w en kl
- textielbedrukking
- inbinden studiemateriaal
- lamineren klein en groot
- print je eigen behang
- pop-up doek incl. display

Van Ghentstraat 25 | 7391 CR TWELLO | T 0571-271104
F 0571-273432 | E info@riwa-copy.nl | I www.riwaprintendesign.nl

Het ontbrekende puzzelstukje voor al uw print- en inbindwerk

Bakker Bril Voorst

Het ruim twee eeuwen oude pand van bakker Bril is nog steeds (na enkele verbouwingen) in gebruik. Het pand staat op de monumentenlijst.

De bakkerij bestaat meer dan 150 jaar en zoon Paul is de 5e generatie Bril. Het bedrijf is tegenwoordig uitgebreid met een koffie/theeschenkerij waar fietsers en wandelaars een welkome pauze kunnen houden. De bakkerij is geregeld doel van excursies. Er gaan dan steevast eigen-gemaakte producten mee naar huis. Op de foto uit 1960 gaat de bakker met de bestelauto op weg om brood te bezorgen.

Op de foto uit 1960 gaat de bakker met de bestelauto op weg om brood te bezorgen.

Hof van Twello

Rijksstraatweg 17a - 7391 MH Twello
Tel. 0571-270014
www.hofvantwello.nl
Voor Catering en Blote Voetenpad:
06-12635320

Geopend:

Wo. van 13.00 tot 17.00 uur
Do. en vr. van 10.00 tot 17.00 uur
Za. van 10.00 tot 16.00 uur
Van 1 mei tot 1 nov. ook op zondag geopend

Lekker | | Lokaal

Al meer dan 800 jaar wordt er geboerd op de grond waar nu Hof Van Twello gevestigd is. En dat niet zonder reden. In de bodem bevinden zich leem en oerlagen die het waterhoudend vermogen van de grond verhogen. En dat was veel waard in een tijd zonder beregeningsinstallaties. Nog steeds profiteren wij van deze bodemeigenschap. Onze wijngaard bijvoorbeeld groeide zeer voortvarend weg, en ook onze groenten, kleinfruit en boomgaarden hebben elk seizoen baat bij deze prima grond. Het bewijs leveren wij elke week in onze streekwinkel waar niet alleen onze eigen producten maar ook die van andere ambachtelijke producenten uit de streek te koop zijn. Van karnemelk tot geitenkaas, van hertenvlees tot de heerlijkste biefstukken. Ook voor al uw catering staan wij klaar! Informeer hier eens naar: passievoorpuur@hofvantwello.nl

Elke dag een streekmenu